

КВІТЕНЬ 1979 Ч. 4

APRIL No. 4

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVI Ч. 4 КВІТЕНЬ 1979

APRIL No. 4 Vol. XXXVI

Христос Воскрес	1
Ув'язнена поезія	2
О. Лятуринська. Підсніжки. Скороліски. Крокус	3
Л. Волинець. Українська жінка на міжнародньому форумі	4
Український Музей	6
М. Рідна. Українська людина	8
У. Л. Наша обкладинка (О. Новаківський)	10
О. С. Незабутне озеро О'Гара	13
Н. Кібець. Чому?	14
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	15
Ле. К. Кокі. Поможє...?	16
Ікер. Між нами без телефона	16
О-КА. Моя дитина — твоя дитина	17
Вісті з Централі	18
Our Life	19
Харчування	23
Вишивка	24
Хроніка Округ. Філадельфія. Нью-Йорк	26
Посмертні згадки. Замість квітів	33, 36
Нашим малятам	34

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Uiana Liubovych

тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Марта Тарнавська.

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Передплата в США: річна 11.00 дол., піврічна... 6.00 дол., Поодиноке число 1.15 дол. в Канаді: 11.00 ам. дол. або 12.00 кан. дол. Річна передплата: в Англії 4 ф. ст., в Австралії... 7 дол. А., у Франції... 35 фр., в Німеччині 20 н. м., в Бельгії... 250 б. фр. Інші країни гляди обкл. ст. 3.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America: 11.00 per year, half year 6.00: single copy \$1.15. in Canada: 11.00 U. S. \$ or 12.00 Can. \$

Subscription per year: in England... 4 Pound Sterling; in Australia — 7 Austr. \$; in France... 35 Fr., in Germany 20 DV. in Belgium... 250 B. Frs. Other foreign countries see cover page... 3

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y and at additional mailing offices"

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**ЕКЗЕКУТИВА**

Іванна Рожанковська — голова

Олександра Різник — заступниця голови

Люба Волинець — заступниця голови

Христина Навроцька — заступниця голови

Марія Томоруг — заступниця голови

Ірена Чайківська — протоколярна секретарка

Марія Савчак — кореспонденційна секретарка

Олександра Кіршак — касирка

Іванна Ратич — фінансова секретарка

Оля Гнатейко — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна

Дарія Маркусъ — культурно-освітня

Ірина Руснак — музейна — мистецька

Ірина Лончина — виховна

Теодозія Савицька — суспільної опіки

Ірина Качанівська — суспільної опіки стипендій

Олена Процюк — пресова

Марта Терлецька — зв'язків

Люїза Сакс — статуюта

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова

Поля Книш — член

Надія Попель — член

Евгенія Новаківська — заступниця

Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Кашубинська — Огайо

М. Семків — Чикаго

Наталія Даниленко — Філадельфія

Лідія Гладка — Нью Джерзі

Рома Дигдало — Дітройт

Оксана Щурова — Нью-Йорк

Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк

Ірина Скочдополь — Нова Англія

Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА**"НАШОГО ЖИТТЯ"****АНГЛІЯ:** Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate

Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens

Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St

Gleroy, W9, Victoria

Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovich

c/o N. 7 887 93 de Paris

26 rue de Tercy, Paris 18-2,

France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung

8 München 5, Rumfordstr 21

О. Новаківський. Народне мистецтво. Фрагмент. Олія (1915) O. Novakivsky. Ukrainian folkart. (Fragment). Oil

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**ВІТАЄМО ЧЛЕНОК НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ,
ПРОВОДИ УСІХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ОДИНИЦЬ,
ОКРУЖНІ УПРАВИ І УПРАВИ ВІДДІЛІВ З
ПРАЗНИКОМ ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО!**

**НАШІ ВІТАННЯ І НАЙКРАЦІ БАЖАННЯ
ДЛЯ УСІХ ЗЕМЛЯКІВ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ І В
РІДНОМУ КРАЮ І ПОЗА ЙОГО ГРАНИЦЯМИ,
РОЗКИНЕНІ ПО ВСІХ КОНТИНЕНТАХ, АЛЕ
ОБ'ЄДНАНІ ОДНОЮ ЛЮБОВ'Ю ДО
БАТЬКІВЩИНИ! ХАЙ ВОСКРЕСЛИЙ ХРИСТОС
ЗІШЛЕ ВСІМ РАДІСТЬ І ЩАСТЯ!**

**ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК
АМЕРИКИ**

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

*Дзвони грають зарання, бо зоря сходить рання
Дзвони грають зарання, від самого світання
Дзвони грають, вітають, бо зоря є ясна
Дзвони грають, вітають, воскресає весна
(Б. Антонич)*

Вітаємо від щирого серця усіх наших читачів, співробітників та прихильників! Веселих Свят!

Як щороку наші думки й щирі бажання линуць туди, де не грають дзвони, де відкрите святкування вимагає відваги, де люди йдуть до церкви, потайки, як колись перші християни до катакомб.

Щоб зблизитися до них, містимо низку віршів "Ув'язненої поезії", які різними дорогами дістаються до нас. Читаючи їх, приходиться на думку порівняння їхніх умовин і того що вони творять, з нашими умовинами й що ми творимо, на що здібне наше молоде покоління тут, де діти виростають у добробуті, безпеці й свободі. Невже ж справді свободу цінуємо тоді, коли вона загрожена, коли ми її втратили? Уява про те що вони переживають повинна бути для нас заохотою, до щораз то більшого зусилля вивчати свою мову й культуру тут, де нема заборони, і де є усі можливості її пізнавати й плекати.

Нехай воскресні дзвони луною відіб'ються в нашій Батьківщині, нехай наші земляки відчують, що ми нашими думками й почуваннями є з ними завжди, а особливо у цей святковий час.

Редакція "Нашого Життя"

На обгортці. О. Новаківський. Гуцулка. Олія. (1932)
On the cover. O. Novakivsky. Hutsul woman. Oil

УВ'ЯЗНЕНА ПОЕЗІЯ

3 листа до І. М. Ч.

Сьогодні хочу привітати Вас з Шевченківськими днями. Сто шістьдесят п'ять років тому зблисло нам скупе Сонце. 118 — як згасли його очі. Вічна йому пам'ять, слава невмируща.

І Він, як ми, був самотнім. Бож завжди "Solus tristis est" Але закинємо сьогодні смутки, бо навіть рядки напрошуються весною:

Все таке ніжне	Серце без смутку
Святково біле	Очі розквітлі
В мережеві снігу	За обрієм світ мій
Березня дні	Доля ясна
Небо ласкаве	Моя Говерля
Сонце високо	В мережеві снігу
Вклоняються нині	В моїй батьківщині
Раній весні	Рання весна

З пошаною,
Всім добрим людям мої вітання.

Ірина Сенік

Прозорість почали втрачати дерева
Ще два дні тому, а уже сьогодні
Зелений колір бачу я вперше.
Уранці було мало, а в обід
Листки зелені всі гілляки вкрили.
Чекаю: чи отой колючий дріт
Що йде стіною, теж зазеленіє?

Олексій Різників

Ти настільки далекий, що — як зірка мені...
Як зимуєш, лелеко, на чужій царині?
Знаю, сієш барвінок, дух батьків по світах —
Ми — одна Україна у чужих берегах.

В неласкавій блакиті незнайомих країв,
Чути в цілому світі твій, лелечиний спів.
Може висохнуть ріки, згаснуть зорі ясні,
Ми з Тобою навіки — не вмирають пісні!

З Києва, у січні 1979.

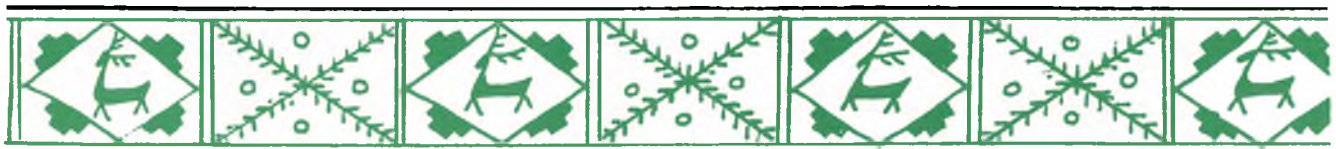
ОСТАННЯ ПІСНЯ

Ще вруняться горді Славутові кручі,
Ще синіє річки збурена гладь,
Але проминув тебе птахом летючим
Твій час, твій останній. Попереду — падь.
Ще небо глибоке, ще сонце високе,
Та серце замало грудей не пірве.
Урвалось, подались прекрасні мороки,
І щось тебе кличе, і щось тебе зве...
Розкрилені висі твої пронеслися.
Попереду — прірва, і очі не мруж.
Ти бачиш розхрестя дороги? Молися!
Бо ще ти не воїн, і ще ти не муж.
Ще горбляться горді Славутові кручі,
Та сторч головою зривається світ.
Чіпляйся за кручі, як терен колючий,
Чіпляйся за небо, як яблуні цвіт.
За обрієм обрій, за далями далі —
Допоки напруглий не вигасне день,
Погребли тополі в глибокій печалі
Своїх калинових, вишневих пісень.
Бо вже ослонився безкрай чужинний
І гнеться в жалобі кривавий розмай.
Прощай, Україно, моя Україно,
Чужа Україно, навіки прощай.

★

Господи, гніву пречистого благаю.
Не май за зле.
Де не стоятиму — вистою.
Спасибі за те,
Що мале людське життя,
Хоч надією
Довжу його в віку.
Вірою тугу розвію,
Щоб бути завжди таким,
Яким мене мати родила
І благословила в світи.
І добре, що не зуміла
Мене від біди вберегти.

Василь Стус

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

вітає

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ

гратулює

ЗА ЙОГО ВЕЛИКУ ПРАЦЮ ДЛЯ

УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ та

бажає

ЯКНАЙКРАЩИХ УСПІХІВ ЩЕ НА ДОВГІ РОКИ

ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНОК ВІТАЄ НОВІ ВІДДІЛИ

В Окрузі Дітройт — 42 Відділ в Гранд Рапідс, Міч. — голова Ольга Богач,

45 Відділ у Воррен, Міч. — голова д-р Марія Балтарович,

95 Відділ у Дітройті, Міч. — голова Ліда Пакула

Відділ далекого віддалення — 117 Відділ у Сіетел, Ваш. — голова Ілейн Остін

Округа Філядельфія — 67 Відділ у Філядельфії, Па. — голова Ірена Кушнір

ПІДСНІЖКИ

З ліжечок ми встали,
так було цікаво:
що там далі, далі,
у ліску за ставом?

Стримувала няня,
кликала на ймення:
— Лялю, Лелю, глянь,
де в такую рань?

Ми ж то не зважали,
бігли далі, далі
аж забігли в льолях
у пісок край поля.

Тут і заблукали
і просити стали:
— Як ми змерзли в рань!
Сніжечку, розтань!

СКОРОЛІСКИ

Чи лише причулось нам?
Хто се, хто се, хто се там
заспівав пораночку
красочку-весняночку?

Подивімося мерщій!
Мо вже їде Водолій,
і на ярні співочки
вчасно вийшли дівочки,

щоб любеньким голоском
і розшитим рукавком
Весноньку прикликати
квітоньки розтикати?

Водолій (Aquarius) — сузір'я Зодіяку.
На півдні України з'являється весною.
Ярний, ярий — весняний.

КРОКУС

Раз пішов угору крокус,
маєш, зимонько, мороку!
Із палат мерщій тікай,
поли загодя врізай!

Він весняним диха духом
і вродився, видно, зухом:
виліза тобі на кпин
з-під осніжених перин.

Збірка "Ягілки" **Оксана Лятуринська**

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА НА МІЖНАРОДНОМУ ФОРУМІ В МИНУЛОМУ

Продовження

Софія Русова дуже часто була делегована на того роду конгреси і дописувала до різних еміграційних журналів про свою участь у них. На цьому місці зачитуємо довший уривок з її споминів про поїздку на один із таких конгресів.

"В Газі збирається Інтернаціональний Конгрес Жінок — звісно треба репрезентувати українських жінок, треба за них сказати слово правди і любови. Змучене українське жіноцтво якимось чудом збрало кошти на подорож до Голляндії, обрядило делегатку, щоб не сором було в люди показати і виходивши три дні по усяких консулятах, які не хотіли давати візу, бо "ви ж ніким невизнана народність", а німецький консул так і не схотів знизити себе до візування якогось "вест україніше пас" — змилювався лише на прохідне свідоцтво "дурх рейзенде" Чи так чи сяк, делегатка... їде в невідому Голляндію. В дорозі коли її питають, хто вона, звідки, ніхто не розуміє чи це з Австралії, чи з якого архіпелагу, але потім здогадуються — ах, то це "фон Руслянд" "Зі зінд Русін? — Ні, ні, протестує делегатка і одразу входить в свої обов'язки та інформує, що то таке Україна і яке її нещасне становище. Інормує німців, голляндців, в вагонах стає популярною особою. Скупенькі голляндці частують її якимись пряниками.. а німець, який довго слухав, мовчки куривши люльку з тютюном гірше нашої махорки, приніс фляшку зельтерської води.

На двірці товста голляндка з опаскою на товстій руці схоплює мене обіруч і веде в трамвай, просто на конгрес, де жінки зі всього світу висловлюють свою взаємну любов і пошану. З чемоданом в руках, задихана, делегатка Великої України, по цілком не зрозумілих вказівках кондуктора, таки попадає в Фрауен — клуб і, переходячи з рук до рук доходить до тієї кімнати, де обмірковуються питання про виховання. Головує сама леді Абердін — англійка, величезна, товста, але з таким добрим ласкавим обличчям, таким простим поведженням, що коло неї одразу почуваєш себе тепло, ясно. На нашу делегатку вже чомусь чекали, (вона спізнилася на один день) і усі казали — то це ви п. Русова з України? А де ця Україна? Починається непорозуміння.

... А ввечері публичне засідання конгресу з привітаннями... Першою виступила румунка... — вона впливає до катедри і по французьки каже своє привітання та завіряє голляндок в культурності румунок. Слідом за нею їде Україна — старенька, сухенька постанє в чорному — але при її словах завмирає уся весела аудиторія. Наче чорна хмара оповила ясно освічену пишну землю. Про що вона каже, що вона каже? Вона лише правду оповідає, в якому становищі живе її край, яку агонію переживає її народ, яку мужність виявляють, українські жінки в

боротьбі з усіма окупантами України — росіянами, поляками, румунами. Довго балакати не можна: другі "сестри" чекають свого слова. Але мабуть було досить і того, що пролунало в пишній залі готелю "Двох міст", бо в усій пресі переказані ці страшні слова і на другий день здається не було жадної жінки на конгресі яка б не підходила до нашої делегатки з виразами співчуття...

Ввечері ми закликані до якоїсь баронеси на чай... На панях бальні шати... Якось болюче образливо було, коли цілий гурток пишного одягнених пань з францужанками на чолі став мене розпитувати про становище України. Мій рідний краю! Тут серед цих напів "голих баронес" не могла я про тебе "балакати", не сміла профанувати твої святі страждання.

... Конгрес закінчується обідом в готелі... Українка теж осмілюється взяти слово і голосно висловлює свою думку, що місією жінки є сприяти перебудові громадянства на началах рівності. Що тільки щире почуття любови може дати людям щастя, а це почуття живе в серці жінки. Цей тиждень — це промінь сонця після всього тяжкого, що пережито там в маловідомому вам краю — Україні. Цей кінець дуже подобається аудиторії"

Друга могутня міжнародна жіноча організація це *Міжнародний Союз за Виборче Право*, знане в скороченні як суфражистки, але після здобуття жінками права голосу, організація перезвалася МІЖНАРОДНИЙ СОЮЗ ЗА ПОЛІТИЧНІ Й ГРОМАДСЬКІ ПРАВА ЖІНКИ, в скороченні МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ СОЮЗ. Організація заснована в США 1902 року п. Кері Чепмен Кет.

Спочатку організація ця виключно займалася осягненням прав голосу для жінок і взагалі політичних і громадських прав. Коли це було осягнено скоро після 1-ої Світової Війни, тоді організація почала програму за рівні права для жінок у всіх відтинках політичного, громадського, економічного та родинного життя. Як наприклад рівна платня за рівну працю, коли освіта однакова, економічна незалежність жінки, положення нешлюбних матерів та їх дітей, боротьба з проституцією та торгівлею жінками, національна належність жінки, коли вона бере шлюб з чужинцем, боротьба жінок за мир тощо. Ця програма була випрацьована і прийнята зараз після Першої Світової Війни. При цій організації об'єднуються жінки фахівці (адвокатки, парламентаристки, судії, майори і т. д.). Конгреси відбуваються що три роки. Перший конгрес по Першій Світовій Війні був скликаний у Женеві 1920 року.

НАША УЧАСТЬ

Перший конгрес, в якому українки брали участь був 1920 р. в Женеві. Знову ж Ганна Чикаленко

Харитя Кононенко

Надія Суровцова

В. О'Конро Вілінська

Келлер заступала українських жінок і внесла подання про членство. Вона працювала тоді з послом М. Васильком в українській місії в Швейцарії, та постійно слідувала за подіями на міжнародній жіночій арені. Про це все часто писала до Л. Старицької-Черняхівської та інших чільних громадських діячок в краю. Так нав'язався контакт між Ганною Чикаленко-Келлер та Союзом Українок у Львові, який дав їй доручення заступати Союз Українок на Конгресі Союзу, але уповноваження не прийшло на час.

Не зважаючи на те, що Ганна Чикаленко-Келлер приїхала без потрібних паперів, які б її уповноважили до цього, українки були прийняті. Сталось це завдяки знайомству її з секретаркою ексекютиви цієї організації Катериною Бомпас, яка їй частинно допомогла. Генеральною секретаркою була Крістал Мекмілан, шотландка славна адвокатка, вчена та досвідчена юристка. Вона знала була з дуже славного та голосного процесу, який закінчився її промовою в Палаті Льордів 1908 року, знану по сьогодні, як одну з найкращих з правничого боку. В тих роках жінки Великої Британії не мали ще права виборчого голосу. Але Крістал Мекмілан закінчила шотландський університет, який мав дуже старий закон що надавав виборче право кожній "особі" що скінчила шотландські університети. В слові "особа" не було означено чи це жінка чи чоловік. Отже на підставі цього права Крістал Мекмілан почала свою акцію. Вона програла, але репутація її як адвокатики та вченої значно зросла. Ганна Чикаленко-Келлер була градуанткою Единбурзького університету так, як Крістал Мекмілан тільки з пізніших років. Цей факт допоміг їй зблизитися до неї і протекція у Крістал Мекмілан полегшила труднощі, які Ганна Чикаленко-Келлер мала.

В своїх споминах Ганна згадує про цей інцидент так:

"З'явившись перед імпозантною поставою Мекмілан... на її формальне запитання: чого мені треба, я все ж видобула з себе стільки сміливости, щоб почати не з самої справи, а з того, що я не вперше її бачу і хоч вона мене не помітила, але я її дуже добре пам'ятаю з її доповідей в Единбурзькому Союзі Студенток. (Студенти і студентки британських університетів, зостаються до кінця життя членами Союзу, отже ми обидві були його членками). Зміна її поведінки була раптова, кілька коротких запитів... і моїх теж коротких відповідей цілком розтопили кригу... Я оповіла тоді, що мене привело до неї, які обставини саме в Україні і чому я ще не дістала свого уповноваження, а член мандатного комітету, яка прийшла зі мною, подала їй той лист від Союзу Українок до мене, де говориться, що уповноваження вишлють, перекладене і завірене Місією. Крістал Мекмілан прочитала його і віддаючи назад, сказала: "Ну що ж, здається все в порядку. Зробіть усе потрібне для допущення української делегатки" (Слова "Україна", "український" не були тоді так загально відомі в Європі, як тепер: мене не раз наприклад плутали із делегаткою з Уругваю!) Пізніше вже на Конгресі, Мекмілан представила мене голові Союзу п. Чепмен Кет... і під час цілого конгресу не минула зустрічі зі мною, щоб, якщо не спитати в мене "Чи все в порядку?", то бодай кивнути головою, чи усміхнутися. Всякий знає, що протекція високої особи, полегшує всі труднощі, а ще такої як Крістал Мекмілан, про холодну резерву та формальність якої ходили безконечні оповідання..."⁶

Докінчення буде

Бібліографія

5. Русова, Софія. "З Відня до Гаги. Вражіння з поїздки на Всесвітній Жіночий Конгрес" "Нова Україна", 1922, ч. 5, стор. 25-28.

6. Чикаленко-Келлер, Ганна. "Спогад про чужинку, що станула нам у пригоді" "Жінка", 1939, ч. 3, стор. 8-9.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE ·
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
СЕРЕДА, СУБОТА, НЕДІЛЯ: год. 1-5 ПО ПОЛ.
П'ЯТНИЦЯ: ГОД. 3-7 ПО ПОЛ.
В ІНШИЙ ЧАС, ЗА ДОМОВЛЕННЯМ: ТЕЛ. (212) 228-0110

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ВІДБУВ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, Д-Р БОГДАН ЦИМБАЛІСТИЙ ОЧОЛИВ УПРАВУ МУЗЕЮ

В неділю, 4-го березня 1979 р. відбулися Загальні збори членів Українського Музею в Нью-Йорку.

Збори відкрила голова УМ Александра Різник, а провела ними президія у складі пп. Дора Рак — голова і секретарки — Олена Процюк і Розалія Полчій.

Олександра Різник, даючи звіт з цілорічної праці, подала всі успіхи, якими втішався Музей, а також проблеми, яких не бракувало на протязі цілого року. Під цю пору Музей нараховує понад 300 членів. Акцію приєднання членства Музею далі веде Союз Українок Америки через свої Відділи. Український Музей має необмежені можливості тому, що він є в культурному центрі світу — в Нью-Йорку, де можна показати чужинцям нашу культуру, а також тому, що він є поставлений на відповідному рівні. У звіттовому часі видано перший Бюлетень Українського Музею.

Фінансовий звіт виготовував і відчитав, як також дав вичерпні пояснення на всі запити книговод УМ Константин Лещук. Він теж підкреслив, що УМ має статус неприбуткової організації, і всі датки на нього можна відтягати від прибутків при податкових зізнаннях.

Після звіту голів поодиноких Комісій, як програмової — Любов Волинець, членства — Оля Гнатейко, преси і видавництва — Марія Савчак, зв'язків і дотацій — Наталія Хитра-Рибак, давала звіт директор УМ Марія Шуст. Вона повідомила, що на протязі року УМ одержав понад 400 експонатів, які описано і скаталоговано; нав'язано і вдержувано контакти з різними музеями Америки, Канади і Європи. У звіттовому часі влаштовано цілий ряд виставок, а то: з нагоди 18-ої Конвенції США виставку і антивиставку для того, щоб показати, як треба правильно влаштовувати виставки народного мистецтва. Восени відбулася виставка картин Никифора, майстра наївного мистецтва, а взимку влаштовано спільно з видавництвом "Сучасність" виставку оригінальних документів "Самвидаву" Виставки втішались популярністю, доказом чого була велика кількість поодиноких відвідувачів і різних груп. Від "Нью-Йорк Кансіл он те Артс" УМ одержав дотацію в сумі \$12,500 дол. Рівночасно УМ вніс прохання про Федеральну Дотацію.

За Контрольну Комісію звітував д-р Климентій Рогозинський стверджуючи, що фінансова господарка УМ була взірцева.

Над звітами відбулася дуже жива і конструктивна дискусія. Дискутанти підкреслили, що у відносно короткому часі зроблено велику працю, висловили побажання, щоб за всяку ціну збільшити членство УМ, яке було б фінансовою базою для цього, більше пропагувати УМ в пресі, створити Видавничий Фонд УМ, а також збирати речі музейної вартости. Ірина Руснак, мистецька референтка США подала, що США вже кілька років веде

акцію реєстрації і збирання таких речей. Голова США, Іванна Рожанковська зазначила, що дотепер підставовою фінансовою базою УМ були Відділи США, що у звіттовому часі зложили на потреби УМ понад \$27,000 і підкреслили, що подібна поміч на дальшу мету є неможлива. За словами д-ра Богдана Цимбалістого, першим завданням Управи УМ є поставити перед громадою потребу повної розбудови Українського Музею.

Після дискусії одногосно прийнято всі звіти, деякі поправки до статуту і уділено абсолюторії уступаючій Управі.

На внесення голови Номінаційної Комісії Іванни Рожанковської, вибрано Управу Українського Музею, яка в суботу, 10-го березня 1979 р. відбула засідання і уконституувалася в такому складі:

Екзекутива:

д-р Богдан Цимбалістий — голова
д-р Климентій Рогозинський — заступник голови
Любов Дражевська — заступник голови
Марія Савчак (США) — секретарка україномовна
Оксана Байко (США) — секретарка англomовна
Надія Попель (США) — касирка
Іванна Рожанковська — голова США (з уряду член Екзекутиви)
Наталка Хитра-Рибак (США) — член
д-р Зофія Сивак (США) — член

Комісії:

Оціночна — голова — Ольга Качмарська; члени — Лідія Бурачинська (США), Любов Волинець (США)

Членства — голова — д-р Климентій Рогозинський; члени — Евстахія Гойдиш (США), Наталія Даниленко (США), Іванна Рожанковська (США)

Фінансова — голова д-р Климентій Рогозинський; члени — Мотря Кушнір (США), Надія Попель (США), Наталка Хитра-Рибак (США)

Збирання Фондів — голова — Ольга Ставнича (США); члени — Надія Бігун (США), Лідія Гайдучок (США), Наталія Даниленко (США)

Програмова — голова — Любов Волинець (США); члени — Евстахія Гойдиш (США), Ольга Качмарська, Ольга Кузьмович, Ірена Федішин, Зенон Фешак

Преси і Видавництва — голова — Любов Дражевська; члени — Ольга Кузьмович, Марія Савчак (США)

Зв'язків — українські — д-р Богдан Цимбалістий; англomовні — Наталка Хитра-Рибак (США)

Ірина Руснак — референтка мистецтва і музею США з уряду Управи Музею.

На засіданні намічено також план праці на майбутнє

Марія Савчак

ГАЗЕТА "НЬЮ-ЙОРК ПОСТ" ПРО ПИСАНКИ І УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В статті про барвисті яйця, надрукованій у багатотиражній газеті "Нью-Йорк Пост" 4 квітня 1979 року, відзначено, як найбільш оригінальні і гарні, українські писанки роблені за стародавніми традиціями українського народного мистецтва.

Газета подає адресу Українського Музею в Нью-Йорку і розклад лекцій та практичних занять з виготовлення українських писанок, що відбуваються в Музеї для дітей і дорослих.

Стаття "Нью-Йорк Пост"-у ілюстрована рисунком, що зображує одинадцять українських писанок.

ВЕЛИКОДНЯ ВИСТАВКА І ПРОГРАМИ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

Від 24 березня до середини травня 1979 року на 5-му поверсі Музею відбувається виставка близько 270 писанок з колекції Зенона Єліва. Він-же виконав фотоілюстрації і написав пояснення. Загальне мистецьке оформлення виставки Марії Шуст.

Виставка виглядає дуже гарно, а крім того, вона, як зветься у сучасному музейництві, — навчальна. Якщо уважно читати всі пояснення і оглядати експонати, з неї можна навчитися як з підручника: пізнати історію писанки, символіку узорів, відмінні риси орнаментів і кольорів з різних місцевостей України, процес писання і крашення писанок.

На початку квітня відбувались покази писання писанок для дітей і дорослих.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Сак** складаємо 10.00 на Український Музей

Надія і Ярослав Бігун

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Семенця** складаю 10.00 на Український Музей.

М. Беневич

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. інж. Ірини Волосенко-Шох**, близької землячки і незабутньої приятельки, на Український Музей 25.00 дол. враз із висловами дружнього співчуття засмученій Родині, зложили

Д-р Михайло і Марія Логаза

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії з Кушнірів Клос**, сестри нашої членки Дарії Хухри складають 18.00 дол. на Український Музей.

Членки 89-го Відділу США

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ НА ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Напередодні відкриття виставки великодніх писанок в Українському Музеї її фотографували для телевізійної програми. Увечері 23 березня фрагменти виставки показували в програмі новин на сьомому каналі у Нью-Йорку. Дали адресу Музею і радили глядачам оглянути виставку.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

100.00 Д-р Володимир Онуферко, Джерзі Ситі, Н. Дж.

По 50.00 дол. Олена Качала (як частину непринятого звороту коштів зв'язаних зі судовою спадковою процедурою по смерті сл. п. д-р М. Жегаловича), д-р Ярослав Воевідка, Нью-Джерзі, Деніс і Міра Стахів, Мідлсекс, Н. Дж.

По 25.00 дол. 82 Відділ США, Нью-Йорк, 9 Відділ США, 10 Відділ США, Ольга Смулка, Міннеаполіс, Мінн., Дмитро Хабін, Міннеаполіс, Мінн., Ярослав і Марія Мартинюк, Кліфтон, Н. Дж., Михайло Наконечний, Глен Спей, Ярослав і Віра Дорота, Кінелон, Н. Дж., д-р Богдан і Дарія Каранович, Ньюарк, Н. Дж., Іван Різник з дружиною, Асторія, Н. Й., д-р Василь Кіналь, Йонкерс, Н. Й., д-р Я. Рожанковський, Нью Джерзі, д-р Юрій і д-р Христина Мачієдо, Савт Орендж, Н. Дж., д-р Р. В. Сочинський, Бруклін, Н. Й.

По 20.00 дол. Василь Тершаковець з дружиною, Мілбурн, Н. Дж., Надія Гробельська, Джексон Гайтс, Н. Й.

По 15.00 дол. Тетяна Бутович, Ірвінгтон, Н. Дж.

По 14.00 дол. Володимира Тарашук, Міннеаполіс, Мінн.

По 10.00 дол. Володимир і Марія Барагура, Вудгейвен, Н. Й., Юрій і Люба Артимишин, Катерина Гуцал, Ольга Гамота, Наталія Давидович, Софія Дмитренко, Олена Карпак-Бенцаль, Корнелія Кузьмак, Ольга Луцик, Анна Машталір, Теодозія Остап, Мирослава Петришак, Олена Романовська, Міннеаполіс, Мінн.

Юліан Бачинський пожертва м'ясних продуктів на відкриття виставки Самвидаву.

Ярослав Куровицький пожертва м'ясних продуктів на відкриття виставки Самвидаву.

Замість квітів на могилу **бл. п. Ірини Карпак** 20.00 дол. на Український Музей.

Галя Б. Врецьона

Замість квітів на могилу **бл. п. Ольги Дмитрук** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Галина Петрів

Замість квітів на могилу, в сумну, другу річницю смерті **сл. п. Олени Кандової** — мами Дозі Кічоровської, складаю 25.00 дол. на Український музей.

Марія Татарська з родиною

Замість китиці квітів в сумну, болючу річницю смерті моєї **Дорогої Мами Емілії з Коссаків Кічоровської** та Брата **д-ра Романа Кічоровського**,

складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Марія Татарська з родиною

Замість квітів на могилу **бл. п. Юлії Булавки** на Український Музей зложили такі членки: 10.00 дол. Богданна Саламаха, по 5.00 дол. Лідія Шавяк, Дарія Чорнодольська, Анна Притула і Валя Снігура

59 Відділ Балтімор

Замість Квітів на свіжу могилу моєї незабутньої товаришки **бл. п. Ліди Залуцької** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Люба Домбчевська

Замість квітів в пам'ять сина Томи складаю 50.00 на Український Музей

Анна Сорохтей

УКРАЇНСЬКА ЛЮДИНА

(Великодній спогад)

Був квітень 1945 року. Відгули останні стріли на вулицях Відня, замкнулися двері оцілілих від бомб і танкових пострілів кам'яниць, тільки подекуди цікаві очі мешканців виглядали крізь щілинки в завісах у "світ"

Здалека ще гули гармати та неслися по бруку відлуння советських танків.

Розгубленість і відчай каменем лягали на душу.
І що далі?

Стук у двері, і власниця дому станула в них:

— Gnädige Frau* Тут недалеко можна дістати хліб.

Х л і б !? Загублене слово, якого ви вже давно не чули від часу облоги міста.

Я накинула плащ і вибігла на вулицю. Було безлюдно. На Гіртлю лежали ще вбиті, останні оборонці Відня і... Райху. З-під шоломів виглядали молоді, майже дитячі обличчя...

Черга за хлібом була дуже довга, а коли я вже була близько дверей, появилася на них напис: "Хліба вже немає, можна ще дістати в першому бецирку" (дільниці), і подана адреса.

— О!... — понеслося між людьми, і ми стали розходитись.

Я йшла насторожено. Коли раптом: — Марта!

Біля мене стояла товаришка з гімназії Стефа з двома хлопчиками. Старшому було років 5-6, молодшого вела за ручку.

— По стільки роках і в таких обставинах!

І ми обнялись. Пішла розмова про останні трудні дні у Відні.

Раптом Стефа сказала:

— А ми вибрались по хліб. Тут недалеко має бути пекарня; кажуть, сьогодні там можна купити хліба. Як же тяжко з дітьми, коли немає що дати їм їсти, а вони ж голодні.

Прохід вулицями ставав щораз то важчий. Нераз треба було обходити вулицю, бо звалища перегороджували дорогу.

— А знаєш, Стефо, що сьогодні за день? Велика П'ятниця.

— А й справді, серед "піжмурок у життя" в останніх днях не одно забувається. Може, поступимо до Божого Гробу, тут недалеко має бути наша церква.

І Стефа почала розглядатись довкруги.

Несподівано старший хлопчик, який ішов поруч з

нами, вирвався вперед і став бігти стежкою, що була протоптана крізь звалища.

— Мій Боже! — крикнула Стефа, — там можуть бути невибухлі стрільна. Сину... вернися..."

Але хлопчина не слухався, спинаючись все вище і вище на горбок. Стефа побігла за ним, залишивши меншу дитину зі мною. Хлопець був неспокійний, і я взяла його на руки та стала забавляти.

І знечев'я наче з-під землі станув біля мене советський вояк. Невисокого був росту, середнього віку, мав ясні усміхнені очі і русяве волосся та такі ж звисаючі вуса.

— Та невже ж попались українки серед такої чужини?! Здалеку бачив вас.

Втікати-була перша моя думка, і я зробила кілька кроків вперед, але з дитиною не так то було легко.

— Та не втікайте від мене, я тоже українець. Дома залишив двох мальчиків. Не знаю, живі вони чи ні? Бо в нас погано було, на Харківщині, — і погляд його поплив у далину, а уста задрижали і порушились вуса.

Це звернуло увагу дитини і вона простягла руку в напрямі обличчя вояка. Вояк приступив ближче, а малий, діткнувшись його вусів, дзвінко розреготався. Цього було досить, щоб очі вояка наповнились вологістю, уста боляче скривились, і він важко промовив:

— А дома залишились діточки мої... Коля старшенький був, а от Вітя такий як і цей: чорнявенький і завжди сміявся. Ну, іди до мене, я тобі щось дам — і простягнув руки. На моє здивування, дитина й собі витягнула до нього руки і за хвилину була вже в нього, раз-у-раз дотикаючи вусів і заходячись від сміху.

Вояк з дитиною відвернувся і зробив кілька кроків у напрямі якогось будинку, що був обведений муром.

— Куди ви йдете? — крикнула я. Надбігла Стефа, якій вдалось вже зловити старшого хлопця, і ми побігли за вояком, та він уже був біля брами, а нас задержала стійка:

— Нельзя!

Перестрашені і розгублені стояли ми перед брамою, на якій вже видніли розпіллені афіші про обов'язкову реєстрацію чужинців і заклик до повороту "на рідину"

За кілька хвилин вояк з дитиною повернувся, тримаючи загорнутий у газету звиток, спустив хлопця на землю, а нам простягнув пакунок:

— Оце вам дещо хліба і трішки цукру, нічого

*Ласкава пані.

більше в мене немає. Від самого серця даю вам, ви ж голодаєте в цьому розбитому місті... Таких двох мальчиків залишив я дома, точнісінько таких самих... — примкнув очі, відвернув голову і зідхнувши поспішно відійшов. Не знаю, чув він чи ні, як ми кликали за ним "дякуємо" Стефа хотіла поділитись зі мною подарунком, але я відмовилась, мовляв, ми старші дамо собі раду. Я допомгла Стефі вкласти пакунок до ручної торби, і ми повернули в сторону церкви, якої баня вже видніла. За кілька хвилин я оглянулась. На пагорбі з грузу стояв наш незнайомий вояк і дивився нам у слід...

У церкві було майже темно, пусто, а на невисокому підвищенні розкладена Плащаниця. Ні світел, ні прикрас, тільки дві невеличкі олив'яні лампки освітлювали бліде обличчя Христа. І тиша, така гнітюча тиша... після метушні останніх днів. Нас овіяло теплом чогось далекого, чогось рідного і боляче близького... Спогади лягали тягарем на втомлену душу, а уста шептали молитву і благали Всевишнього про поміч. А, може, ще не все пропало?!

Діти почали метушитися, старший щораз споглядав на ручну торбину, і ми вийшли з церкви.

— Мамо, я хочу їсти, — це старший, а молодший раз-у-раз нахилився над торбинкою.

— Піду хіба вже додому, завважила Стефа. Що за цінний дарунок дав нам той незнайомий вояк! Сам Бог опікується нами!

І ми попрощалися.

Великдень. Неділя випала напричуд гарна. А чи радісна?! Я вибралася ранком до церкви, думаючи, що все таки потраплю на Службу Божу. Ішла задумано, не звертаючи уваги на оточення.

— Стой! Гальт! —

Переді мною стояли два советські вояки. Один з них простягнув до мене лопату, а другий намагався припнати мені на плечі свастику. Щойно тепер я помітила, що при очищенні вулиці із звалищ працює гурт людей, переважно старших, пригорблених, пригнічених, із інтелігентними обличчями, а в кожного на плечах такі ж самі свастики.

Хвилини надуми, і я твердо сказала:

— Мені, лопату?

— О, то ти наша, — і відступив, а я поспішно стала йти далі. Коли це почула за собою кроки:

— Не бежі, я не чорт, — це кликав за мною той другий вояк, який тримав у руках гітлерівські нашивки. Ми порівнялися.

— Вот і интересно зустріт українку, що гаваріт язиком Франка. Я тоже українець, — і по його обличчі промайнула усмішка.

— Але у вас мова не українська...

— Ну, вот, как вам сказать, я рожденний у Сибіру.

— На Сибірі?

— Да, такое время было, — похилив голову і зідхнув, а далі намагався говорити по-українськи:

— А куди так поспішаєте?

— До церкви йду. Сьогодні Великдень. Чули таке слово?

— Да, чув. У Западній всі у церкву ходять. І дядько розказував...

— Толя... Толя... а іді но сюда... — це кликали його товариші, які вели наловлених людей до праці.

— Я сейчас, — а тим часом продовжував: — А на родину уєжджаєте?

— Траспорту ще немає.

— Ну, да, транспорт будет. Но вас усіх, пока на родину, проверіт нада у лагерах.

— Яких таборах, де вони?

— Далькоко.. і рукою вказав на схід, а погляд його темних очей різко прошив моє обличчя і на хвилину затримався...

— Толя! Толя!

— Ну, мне нужно уходіть, на все добре, — і простягнув мені руку.

— Дякую, — прошепотіла я. Він рвучко повернувся і став іти в протилежному напрямі. А тоді неначе легіт вітру доніс до мене ще одне слово: "Утікай!"

Служба Божа кінчалася. В церкві крім мене був ще тільки один середнього віку чоловік, який стояв навколішках перед престолом до св. Причастя. Ні святкового освітлення, ні радости Христового Воскресіння. Я стала навколішки в кутку і хотіла молитися, але мислі вихром кружляли в голові, а найбільше це останнє слово "Утікай" Але куди і як з цього обложеного танками міста? "Боже! Допоможи!! Не тільки мені, але всім нам у Відні!"

Ясний промінь сонця впав крізь вікно і золотою смужкою відбився на моїм обличчі... А коли сідоголовий священник після Богослужби слабким голосом почав співати "Христос Воскрес", я, вже сповнена надії, співала разом з ним...

Коли я вийшла з церкви, приступив до мене той незнайомий, який був у церкві, відкрив течку і простягнув мені пляшку вина:

— Натє вам, пані

Я відступила та стала відмовлятися.

— Но, пані, не встидайтеся, беріть. Сердечно вам даю. Я працюю в маґазині, і вчора дали нам по пляшці вина. Я не п'ю. Думаю собі, візьму до церкви, може там побачу когось з наших, то дам, най порадується хоч на Великдень. А нікого більше не було в церкві, тільки ви, то даю вам. Най всьо вам буде, як собі хочете. Дуже прошу, беріть. У нас, в Дрогобичі, як дають, то треба брати. Христос Воскрес!

Він поклав пляшку біля сходів і швидко віддалився...

Кожного року, коли на Великдень складаємо собі святкові побажання, в мене перед очима з'являються оці три постаті українців із Харківщини. Сибіру і Галичини, як символ української людини, яка, зустрівши іншу українську людину, готова їй у кожній межовій ситуації подати помічну руку.

НАША ОБКЛАДИНКА

Для усіх хто жив чи бував у Львові, в 20-их і 30-их роках ім'я Олекси Новаківського будить спогад, ставить перед очі барвисту постать мистця, з широкою бородою, часто з накиненою на плечі пелериною, з невідлучною паличкою в руках. Побіч нього з'явиться у спогадах його дружина, одягнена в стрій селянки з-під Кракова, звідкіля вона походила, а теж два сини Славко і Ждан.

Коли ж комусь довелось бувати у його робітні і заодно мистецькій школі, той бачив там учнів, сьогодні відомих малярів. Крізь вікно видно було собор св. Юра, який так часто малював мистець, чи то з квітучими садами у його підніжжю, чи то на тлі драматичних осінніх хмар.

Але завернім час і пригадаймо дорогу, яку пройшов-пережив Олекса Новаківський від свого народження 1872 р. в селі Обідівці ольгопільської округи на східньому Поділлі. Був він один із п'ятірко дітей Харлампія — лісничого в маєтку графа Собанського і його дружини Євдокії. Олекса мав би бути теж лісничим. Без відома батьків виїхав він до Одеси, бо бажав вчитися малювати. На прожиток заробляв малюючи портрети. По за рамками цієї статті усі складні подробиці дороги, яка завела цього здібного молодця до Кракова до Школи Мистецтва, де тоді вчив ще славний маляр Ян Матейко, а теж Юліян Фалат, Леон Вичулковський, Ян Станіславський, Станіслав Виспянський (деякі з них відомі приятелі українців). Це мистецьке середовище плакало ідею зближення до народу так, що деякі з них одружилися з селянками (К. Ридель, К. Тетмаер, С. Виспян-

*Олекса Новаківський перед картиною "Дзвінка" 1930-31. Олія
Oleksa Novakivskyi in front of the painting "Dzvinka" 1930-31. Oil.*

ський). Станіслав Виспянський написав навіть відому драму п. н. "Весілля", де героєм є якраз К. Ридель. Можливо, що ця романтична атмосфера спричинила те, що Новаківський оженився з селянкою з села Могили Анною Пальмовською. У Школі Мистецтва, яка згодом стала Академією Мистецтв здобув Олекса Новаківський дві срібні, а на закінчення студій золоту медаль. Виставки його картин у Кракові в 1904 і 1911 рр. критика зустріла незвичайно прихильно.

В "Українському календарі" за 1978 р. знаходимо статтю Миколи Мушинки про рукопис спогадів львівського адвоката д-ра Івана Голубовського, який познайомився з Новаківським під час своїх правничих студій на Ягайлонському Університеті в Кракові. Тоді мистець проживав у селі Могила біля Кракова. Там він захворів. Лікував його чоловік сестри Івана Голубовського д-р Йосиф Гогульський. Так зав'язалася приязнь сім'ї Голубовських з Новаківським. Після хвороби О. Новаківський виїхав на 8 місяців до маєтку Сильвестра Голубовського, батька Івана Голубовського, і Леонтини Гогульської до Брошнева. (З тих часів мабуть його картини з Підлютого, Осмолоди).

У 1913 р. Новаківські переїхали до Львова. Митрополит Андрей Шептицький купив дім при вул. Земляковського, який колись належав до відомого маляра Яна Стикі. Була там майстерня з відповідним освітленням і просторі кімнати

*Олекса Новаківський. Автопортрет. Олія
Oleksa Novakivskyi. Selfportait. Oil.*

для життя і праці. Митрополит був опікуном-меценатом Новаківського до кінця його життя.

У цьому приміщенні постали портрети Митрополита Шептицького, з яких один "справді монументальний, це — Мойсей, що силою мистецького вислову став неначе відтворенням поеми Івана Франка" ²

Увагу до Олекси Новаківського проявляло теж Товариство Прихильників Мистецтва, яке активно допомагало мистцям, влаштовувало виставки, піддержува молодих студуючих мистців тощо. Знаючи життєву неспроможність включно з тим, що мистецьк неродо розставався зі своїми картинами, тобто не продавав їх, Товариство Прихильників Мистецтва замовляючи картину чи портрет виплачувало гонорар ратами до Народної Торгівлі. Тоді дружина Новаківського могла купувати там потрібні для сім'ї харчеві продукти. Це Товариство замірало відсвяткувати ювілей мистця тим, щоб купити для нього літній дім у Дорі на Гуцульщині. Площа вже була куплена, але несподівана смерть Олекси Новаківського у 1935 р. не дала здійснити цього наміру.

Родина Голубовських, про яких ми вже згадували, це теж одні з приятелів і навіть опікунів родини Новаківських. Свій рукопис ³ Іван Голубовський назвав "Розмахом могутніх крил" В окремих розділах говориться там про Новаківського від його дитячих днів до смерти. Автор статейки про цей рукопис Микола Мушинка пише, що це наче щоденник зустрічей і розмов з Новаківським. І рукопис, а теж спадщина його картин, які мала у себе дочка Івана Голубовського Галя Голубовська-Балтарович, говорить про те, з якою увагою відносився мистей до цієї сім'ї. У спадщині є портрет Сильвестра Голубовського, Івана Голубовського та Галі Голубовської. Її пам'ятаємо як тендітну, удуховлену дівчину, знамениту балерину, а рівночасно зовсім неприготовану до життя. Її чоловік композитор Володимир Балтарович і пізніше сама Галя трагічно згинули у Празі. Можна догадуватися, що рукопис Івана Голубовського і спадщина картин про які згадує автор статті у календарі, залишився після смерти Галі в Празі.

Та хоч як скромний розмір нашої статті, то треба згадати про "Школу Олекси Новаківського" у Львові. Згуртувала вона групу студентів сьогодні визначних малярів. ⁴ Вона постала рівнобіжно з тайним українським університетом. Її протектором був Митрополит Андрей Шептицький, який викладав там історію мистецтва. Крім Новаківського вчили: Осип Курилас (академічного рисунку) і інж. Володимир Пещанський. Теоретичні предмети викладали: д-р Степан Балеї — психологію, д-р Маріян Панчишин — анатомію.

Літом працювати пустувала, бо О. Новаківський і група студентів виїздили на Гуцульщину до Космача. Володимир Попович у статті про одну з учениць Новаківського Іванну Нижник-Винників ² так пише: "Цей період можна було б назвати умовно за французьким звичаєм "Космачівською школою" і далі:

"Карпатські краєвиди цієї "Космачівської школи" мають такі спільні риси, як багата, радісна і соковита кольори-

О. Новаківський. Собор. св. Юра при заході сонця (1923)

O. Novakivsky. St. Yuryj cathedral at sunset. Oil.

стика, дещо в темнуватих тонах з таємничою темно-синьою барвою. Фактура цих образів нагадує пухнастий, грубий старий килим, мазки пензля широкі й грубі, неспокійні, швидкі, без найменшої педантерії і без уваги до деталей. Природа у краєвидах виглядає буйна, сильна, часом дика, нема на цих полотнах вияву жадної солодкої чи ніжної романтичності, нема спокійної контемплативності, тут є динаміка, рух — і цей стиль можна було б назвати "новаківський експресіонізм"

Олекса Новаківський. Портрет. Г Голубовської. Олія (1930)

Oleksa Novakivsky. Portrait of Halia Holubovska. Oil

Олекса Новаківський. Гора Грегит. Олія. (Близько 1934)
Oleksa Novakivsky. Mountain Grehit. (Carpathian Mountains)
Oil

Ще до сьогодні мешканці Космача пам'ятають і згадують Олексу Новаківського та його учнів. Його ім'я носить одна із скель на горі що височіє понад селом це: "камінь Новаківського" Ім'я його те деяких учнів згадується у колонийках. Правда ціла група не тільки малювала, але й співжила з гуцулами, брала участь у празниках, а деякі як Михайло Мороз та Степан Луцик знані були з своїх співів у церкві, в "Просвіті" та при інших нагодах. Про синів Новаківського Славка (архітект) та Ждан (лікар) говорять по імені як про "своїх дітей" хоч вони вже більш як дорослі.

Дружину Олекси Новаківського і їхніх синів напевно пам'ятає кожний хто хоч раз їх видів. Вона звертала на себе увагу не тільки своїм сільським одягом, але теж красою, достоїнстю і милим усміхом. Бувало, коли вони входили на концерт чи якусь виставку всі звертали очі в їхню сторону Вона вросла в українське середовище, перейнялася його змаганнями. Дам'ян Горняткевич так пише про трагічну смерть дружини Новаківського:

"В хроніці життя Олекси Харламповича слід згадати ще ро одну драматичну подію, а саме згадку про важку недугу й смерть його вірної дружини. Однієї днини 1935 р. привезено на клініку у Львові недужу п. Ганну. Її стан був дуже важкий — вона була напівпритомна. Проте переживала предивні візії — раз-у-раз попадала в екстазу й

говорила до хворих на залі, що бачить відродження й воскресення України, її славу й тріумф над злом. І серед тих візій закінчила своя життя.

В тому ж році помер Олекса Новаківський.

Не хочеться сказати банально, що він живе в нашій пам'яті. По ньому осталися видні знаки його життя: його картини, усі його учні і учні його учнів. Деякі перейняли більше або менше стиль його малювання, інші найшли свій власний. Історія Новаківського, це історія цілого періоду нашого мистецтва й культури. В той час діяли ще й інші мистці, як Іван Труш, Петро Холодний (старший) і другі. Міжвоєнний період позначився розвитком мистецтва у Львові, де згуртувалися і мистці й неабайдуже до їхніх творів громадянство. Поставали товариства й групи різних напрямків. В тодішніх мистецьких журналах та пресі находимо фахову критику виставок, якої ціплю був ріст, пошуки кращих, нових доріг

Барвисте середовище Олекси Новаківського пересувається перед очима як фільмова стрічка. Коли б записки Івана Голубовського появилися без змін друком напевно насвітлили б яркіше постать Олекси Новаківського і того середовища, яке кругом нього існувало.

У. Л.

БІБЛІОГРАФІЯ:

1. Володимир Попович. Малярство Іванни Нижник-Винників. Нотатки з Мистецтва ч. 11.1971 р. Видання ОМУА, Відділ Філядельфія.
2. Дам'ян Горняткевич: Олекса Новаківський. Нотатник з Мистецтва ч. 13. 1973 р. Видання ОМУА, Відділ Філядельфія
3. Микола Мушинка. Олекса Новаківський та Іван Голубовський. Український Капендар. 1978 р. Видання УСКТ. Варшава.
4. Д. Горняткевич подає у цитованій статті такий список. Студентами цієї школи були: Святослав Гординський, Володимир Гаврилюк, М. Гавснерівна, Степанія Гебус-Баранецька, Василь Дядинюк, Михайло Драган, Дмитро Дунаєвський, Степан Дричик, Ольга Козакевич-Дядинюк, Софія Зарицька-Омельченко, Андрій Коверко, Едвард Козак, Іван Іванець, Марія Кромпец-Морачевська, Володимир Ласовський, Степан Луцик, Антін Малюца, Михайло Мороз, Іванна Нижник-Винників, Леонід Папара, Ольга Плешкан, Леонід Перфецький, Степанія Рудакевич-Базюк, Кирило Мазур, М. Семанюк-Сорохтеєва, Роман Чорній, Григор Смольський, Ю. Яремчук. Із вичислених прізвищ чимало вже зайняли згодом почесні становища в нашому мистецтві.* Ця школа заснована в 1921 р., проіснувала до 1935 р.

*Наведені дані подав мистець Михайло Мороз, один із найкращих учнів того великого мистця. За оцю поміч складаю артистові Морозові мою сердечну подяку. — Д. Г

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. М. Якимишин** 15.00 дол. на могилу **бл. п. Т. Сорохтея**, 25.00дол, як посмертну згадку по пані С. Годованець 150.00 склада на Український Музей.

47 Відділ СУА

Замість квітів на могилу мого земляка **бл. п. д-ра Мирослава Орловського** складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку а Родині Покійного висловлюю мої співчуття.

Ольга Муссаковська

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щирю подяку всім моїм добрим приятелям, що поспішили розрадити мене в хвилині нестерпного болю по втраті моєї найдорожчої сестри Люсі, яка згинула трагічною смертю в Австралії. Особливо дякую за молитви та св. Літургії за спокій душі Покійної.

В пам'ять невіджалуваної Люсі складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Слава Гуменюк

З нагоди 75-ліття почесної голови СУА і голови СФУЖО Лідії Бурачинської складає враз із щирими бажаннями 25.00 дол. на Український Музей

82-ий Відділ СУА Н. Й.

З нагоди 25-ліття членства у 1-ому Відділі СУА складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Стефанія Лешко

Складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", як неприйнятний зворот коштів дороги на ширші сходи 66 Відділу СУА Нью-Гейвен..

Ірина Скождополь

НЕЗАБУТНЄ ОЗЕРО О'ГАРА.

Нас жило четверо в одній кімнатці. 4 студентки Літньої Мистецької Школи в Бенфі, Альберта. 6-тижнева школа нас здружила, різні ділянки мистецтва, в яких ми спеціалізувалися, нас зблизили: дискусії при спільній вечері не тільки побуджували апетит, але мимоволі глибше знайомили нас з "не нашою" галузкою мистецтва.

А субота й неділя були нашим спільним святом, вільні дні від лекцій, вправ, обов'язків. Ми виходили на шосе, одна з нас показувала пальця, і як хтось мав місце й відвагу взяти 4 молоді студентки, наша мандрівка Бенфським Національним Парком починалася...

Так і в цю суботу. Довго ми не чекали, і по кількогодинній їзді автом ми опинилися там, де цілий тиждень планували побувати: Озеро Вапта.

Обійшовши його майже навколо, пішли ми в напрямі стрілки, що ляконічно казала: озеро О'Гара, 10 миль.

Чудесна дорога — не дорога, стежка — не стежка, а одинокий шлях до мальовничого озера, кудюю могли йти тільки пішоходи та прогульковці на конях. Тому й О'Гара нас манило. Своєю віддаленістю від цивілізації, від людей, своєю самотністю серед високих шпилів канадських гір "Кенедієн Рокіс" Краєвиди щохвилини мінялися. Ми піднімалися вище, нас охоронювало розкішне почуття волі, незайманости, та пахуче аж п'янке повітря. Природа і ми... Приготовлені канапки зникли, джерельна вода, повна свіжости й аромату, прохолодила нас та додала енергії до дальшої мандрівки.

Нарешті! Ми аж поставали! Невелике озеро смарагдового кольору, з хатою на березі, лежало вигідно наче в гамаку, що був завішений на шпильях скелистих гір, тут і там припорошених блискучим сніжком. Сонце радісно заглядало до гамаку, та яскраво відбивалося від спокійного плеса озера О'Гари. Повний спокій. Запах шпилькових дерев, яскраві кольори гірських квітів, синє небо... Неповторна казка... Варто було прийти... Поетичне надхнення перебив прозаїчний голод, і ми помандрували до хатки "О'Гара лодж", щоб пообідати. Яке ж було наше розчарування, як ми довідалися, що обід перед пів годиною скінчився, і їсти не видають аж до вечері...

А вечеря в лоджі від 5-ої до 7-ої.

Ми тоді помандрували ще далі, до Кришталевої Печери, "Кристал Кейв"

Це невеличка печера, цікава тим, що всі її стіни є з кристалів місцевого каменя. В печері стоїть ризкаль, щоб туристи собі відбивали кришталик на пам'ятку. Щиросердечно повідбивали собі й ми. Вид на озеро з гори був ще краший. Хотілося сидіти та любоватися відбитком шпилів гір та хмаринок в зеленому дзеркалі... Дорогоцінний смарагд

оправлений в недоступні скелі гір.. Та голод нас підганяв у долину! До хати ми прийшли перед 5-ою, і навіть надії на вечерю не було... Треба чекати до 5-ої! А тоді ж не встигнемо повернутися до озера Вапта? І тут хтось з нас дістав "геніяльну" ідею: Чому ж тут не заночувати? Тоді й спокійно повечеряємо, і завтра, у неділю, цілий день матимемо для поворотної дороги. І справді, чому б ні? Але... не завжди всі наміри можна здійснити. В "лоджі" всі кімнати були вже заняті... Не було вибору. Ми вирушили голодні до озера Вапта, не дочекавшись вечері. Наш настрій був бадьорий. Сказати правду, назад ішлося навіть швидше, як туди. Наче нас щось підганяло... Надворі потроху темніло, наші кришталі та фотографічні апарати робилися тяжчі та тяжчі... Настрій падав як барометр!

Ішли ми вже мовчки. Чи в тишині любувалися шумом смerek, чи прислухалися до м'яких кроків ведмедища, а чи до концерту у власній шлунку — не знаю. Але так тепло й радісно стало, як в далині побачили ми світло! Вапта лодж! По 8-ій годині, в повній темноті, добрели ми до неї... і відразу до ідальні!.. "Ми дуже перепрошуємо, але у нас дають гостям вечерю від 5-ої до 7-ої А снідання завтра вже від 7-ої. Аж до 9-ої! "додала з усмішкою приємна пані... "А чи є хоч кімнатка переночувати?" — запитали ми рештками енергії... "Так. Якраз одна залишилася. Вправді тільки з одним подвійним ліжком. За нормальних обставин ми її 4 гостям не винайняли б. Але ви такі потомлені... "Як ми помилися, не пригадую. Попадали на ліжко, як колоди. Всі 4, поперек ліжка. З ногами на кріслах та в повітрі. І всі на правому боці. Ще домовилися, що як хтось схоче обернутися, то дасть команду, і всі одночасно обернемося на другий бік...

Так і заснули сном камінним після 25 миль мандрівки та одної канапочки! На правому боці нас і розбудив соняшний промінчик. А у високих горах соняшний промінчик — то вже не дуже рано!

Зірвалися ми. Година 10-та. Наша надія на снідання минула. Посунули ми в ліс, щоб забути своє "голодне" горе..

А в лісі? О, що за рай! Пізні суниці — наче килим розстелилися на соняшній поляні. А там і ожини з малинами. Перший раз в житті я їла снідання зі суниць та малин разом, та ще й при кінці липня! Мої три співмучениці — канадійки зі страхом дивилися на мене, вони диких ягід ніколи не їли. А я з них сміялася! Пошукайте, буде й вам весело! Крок за кроком і вони зачали пробувати Божі дари... А тоді справжній бенкет!

Очевидно, в сунично-малиновому захопленні ми не забули за обід. Що подавали, не пригадую. Але пригадую, що все з тарілок у нас зникало!..

Прогулька до чарівного озера О'Гара є знаменитим лікарством для тих, що не мають апетиту...

ОС.

ЧОМУ?

Повний місяць, як блискучий металевий диск, все ще висів між хмарами, хоч починало вже світати. В повітрі відчувалася нічна прохолода, але сонце настирливо пробилося скрізь ранішню мряку, посилаючи на землю своє проміння. Вулиці мокрі й брудні. Але незважаючи на це, соняшне проміння знаходило місця вкриті де-не-де льодовою шкуринкою і виблискувало веселкою на них.

Місто пробуджувалось. З брам вийшли двірники з мітлами і позіхаючи почали підмітати вулиці, обмінюючись враженнями минулої ночі. Десять заторохтіла порожня підвода по кам'яному бруку, і у відповідь загавкали пси. На голих ще деревах зацвірюкали горобці. Сонце піднімалося вище і огортало своїм теплом все живе і мертве.

Робочий день великого промислового центру почався. З гуркотом та дзеленьканням дзвінків покотилися трамваї по вулицях. З пристані та залізничної станції загули гудки барж, пароплавів та льокомотивів. Навколишні металургійні заводи кликали до праці. Хідники заповнилися людьми, що поспішали на роботу. Не дармувало й соняшне проміння. Ось занурило воно свої кінчики в Дніпрову воду, і заграла вода відблиском проміння, а там темний, голий шелюг Богомолівського острова стоїть глухий та непривітний, треба, щоб і він прикрасився котиками. Полинули промінчики далі, кинули поцілунок на спущені в воду голі гілки плакучих верб, і затремтіли гілочки, як молода від першого поцілунку свого нареченого. А проміння сягає далі. Сонечко піднімається все вище, і обсяг його праці збільшується. Ось воно вже заглянуло у вікна житлових будинків, приголубило квіточки на вікнах, посміхнулося робітникам через запорошені вікна фабрик і заводів, не забуло й про бідних ув'язнених за темними ґратами міської тюрми і нарешті зупинилося перепочити на вікнах великого шкільного будинку. Промінчики, як діти. Їх усе цікавить! За цілий день вони мають стільки вражень, що коли надійде ніч, вони сховаються в м'які хмаринки і сплять безтурботно аж до наступного ранку.

Бавлячись відсвічуванням скла, промінчики помітили жінку, яка стояла над ліжком. Вона начебто чаклувала, роблячи якісь знаки. Нахилилася до когось, поцілувала й вийшла. Зацікавлені промінчики вдивлялися в глибину кімнати і несчулися, як своїм дотиком пробудили дівчинку. Вона потягнулася, позіхнула і привітно всміхнулася промінчикам. Золоті порошокни виблискували міріадами зірочок над її голівкою. До школи було ще рано і Наталочка — так звали дівчинку — вирішила трошки полежати.

Приємне весняне сонечко, тепле і ласкаве, як матусині обійми. Лежить Наталочка і уявляє собі золоті, довгі, довгі сходи аж до самого неба, а на тих сходах стоїть янгол, такий, як мама розказувала, і дає їй чарівну хустиночку. Махнеш нею і побачиш кого хочеш. А хоче вона бачити свого татусика. Давно його нема з ними. Кажуть в Баку в тюрмі, але на Великдень повернеться додому. Хоч би скорше той Великдень прийшов. Вона тепер велика і може співати йому, його улюблені пісні. Учителька співу казала, щоб по закінченні школи йшла до консерваторії, що взагалі має здібності до мистецтва. Через ці здібності доводиться і

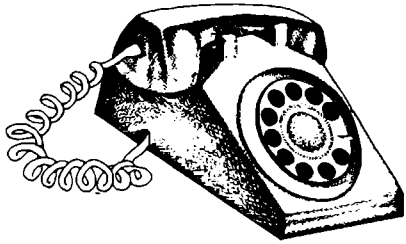
співати і танцювати і деклямувати майже на кожному шкільному концерті навіть і на учительських конференціях — аж набридло!..

Так замислившись і полинувши думками в царство майже ніколи нездійснених мрій, Наталочка схаменулася лише від настирливого шкрябання в двері. Зіскочивши з ліжка вона відчинила двері й впустила свого пестуна, вже старого, але добре тренованого пса. Обнімаючи Палкана Наталочка поспішала одягатися, бо до початку школи лишилося півгодини. Пес радий увазі його улюбленої товаришки старався лизнути її в саме лице, бігав навколо неї і перешкоджав їй одягатися. "Геть дурненький! Бачиш часу мало, навіть сніданок не можу з'їсти. Як спізнюсь, то мушу іти до директора школи з вибаченням. Думаєш приємно?! — Він покличе маму, а мама буде знову мене сварити і плакати... Знаєш Палканчику! Скоро татусь повернеться. Ти радий?" І пес, підтверджуючи своє зрозуміння веселим гавканням, відпровадив Наталочку до школи.

Не завжди була безтурботною Наталочка. Були й темні сторінки в її житті. На запити дітей про тата, мусіла казати неправду. Піонер-вожатий весь час намовляв вступити до піонерської організації. В школі наполягали, а мама не дозволяла. Діти сміялися, що до церкви ходить з мамою. А тепер, це нова проблема. В Страсну Суботу має бути вистава у великому міському театрі, і Наталка веде головну роль. Мама сказала, що нізачо не пустить, але після розмови з директором школи змінила думку. На Вербну неділю мама вирішила говіти, а у Наталі в цей день перед полуднем мала бути генеральна проба. Переживає дівчина і не знає, як їй бути. Не раз плакала нишком на Палкановій голові. Виплачється і знову весела та привітна до всіх. Вечорами, коли мами не було дома сиділа Наталочка з Палканом і згадувала про все, як то воно було колись. А особливо підготування до Великодня. В їхній літній кухні цілий тиждень пеклися паски. Сусідки й ночували там. Фарбували яйця, хто умів навіть писанки писали. Цього року її мама пектиме паску також, але нишком, щоб ніхто не знав, бо можуть її з роботи зняти, а Наталку діти піднімуть на сміх. Нема вже тієї радості вичікування й підготування до Великодня, як було колись. Одне підтримувало її — повернення тата на Великдень. Ще цікавило її, що то Василько обіцяв подарувати їй, але щоб нікому не показувала.

Прийшла Вербна неділя. Пішла Наталочка з мамою до церкви. Ранок був чудовий, теплий. Співали пташки, тільки на серці у неї було тяжко. Незважаючи на велике свято, церква була майже порожня. Де-не-де блимали свічки, пахло ладаном, замість хору співав якийсь старий пан. Не могла молитися Наталка, думала що буде? Здавалося їй, що хтось наче стоїть за нею і пильно дивиться їй в спину. Боялася обернутися, щоб пересвідчитись, що то просто її хвилювання. Нарешті, обернулася. За нею стояли діти, учасники вистави. Микола підійшов ближче і сунув Наталці записку в руку: — "Зараз же приходь на пробу" Як сказати мамі? Нічого іншого не могла придумати, як показати їй записку.

Докінчення на ст. 17

Тільки між нами і телефоном ...

ТРАГЕДІЯ ОДНОГО ЙОГУРТУ..

Звичайно моя приємна молода сусідка Віра дуже швидко полагодує справу полуденку. Навіщо тратити час на варення для себе? Щось на швидку руч і щось здорове — це були її вимоги. Тому її полуденок мав тільки одну скромну страву, що складається з молока і бактерій *streptococcus thermophilus* і *Lactobacillus bulgaricus*, або інакше звавши — йогурт.

Коли я до неї зателефонувала минулого понеділка, її голос видався мені дуже схвильований, то ж я спитала що саме так її зденервувало?

— Пані Любо, всі наші предки були на багато мудрішими від нас. Не дивно кажуть, що за біблійних часів Авраам довідався від янгола про йогурт. Йогурт мав позитивно впливати на "довгожитіє" і плодючість. Не дивно магметани називали йогурт "напоєм пророка" і так тисячами років люди з користю споживали цей молочний продукт! Аж у теперішніх часах ми захотіли стати мудрішими і... помилились...

— Що ж таке трагічне притрапилось тепер йогуртові, пані Віро?

— Ах, чи це через увагу на холестероль, чи на кальорії, у США й Канаді люди почали щораз то більше їсти йогурт з худого молока, чи з молока з низьким процентом товщу. Я також на це перейшла, і вже мені інший йогурт і не смакує!

— Отже, що в тім злого, пані Віро? Ви ще дальше можете його їсти: купований, чи доморобний.

— Власне що ні! пані Любо. Найновіше число Консумер Дайджест (*Consumers Digest*), за березень-квітень 1979 має кілька статей про йогурт. Вони потверджують багато позитивних прикмет йогурту, але перестерігають перед йогуртом з молока, яке має малий відсоток товщу.

— Що ж завинив бідний, худенький йогурт, пані Віро?

— Завинив у тім, що допомагає формації катарактів на очах! Це довели досліди і експерименти д-р Дюка з Джонс Гопкінс Університету. (*John Hopkins University*).

— Отже що ж? Тепер не можете повернутись до йогурту зі звичайного молока? Чи закинете йогурт взагалі?

— Пані Любо, я вже звикла до одного смаку йогурту, але це ще не біда — може себе перевиховую. Як я довідалася про справжні користі з йогурту, то таки не покину його!

— Які ж користі підтверджують чи відкривають нові досліди. Віро?

— Їх є сила! Ось, йогурт нищить деякі шкідливі організми (напр. Сальмонелля при тифі, Ешерішія коли і т. п.). Тому дослідники твердять, що одне горнятко йогурту має силу 14 одиниць антибіотика, пенециліни. Він має послаблювати кому і бактерії менінгіту, протидіє дизинтерії, тифові, дифтерії, жолудковому затруєнню і т. п. Тому радять подорожуючим до чужих країн (головне до тих, де є загроза дизинтерії) спершу їсти по пів літри йогурту денно кілька тижнів. Тоді виробиться добра відпорність проти різних заразок на шлунок (головним чином у Мехіко чи Еспанії).

— Віро, а чи йогурт є кращий з якоїсь одної тварини?

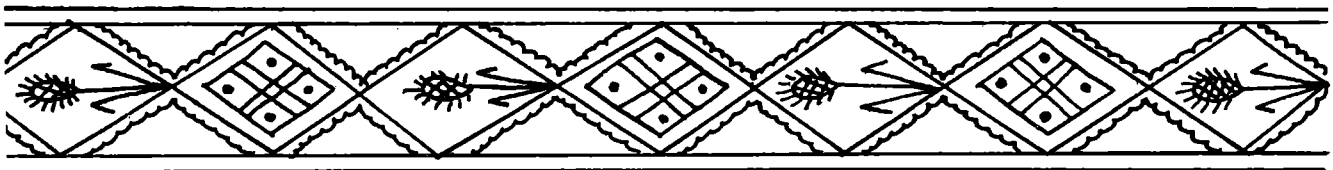
— Так, таки з коров'ячого молока найкращий, бо в нім найкраще синтезуються вітаміни родини Б. Взагалі, йогурт витворює вітаміни Б-6, ніяціни чи фолічного квасу більше, як млоко з якого зроблений.

— Віро, а чи йогурт кращий для дітей чи старших?

— Для всіх! Для старших йогурт має бути легше сприймливий ніж молоко, бо дорослі особи мають всього 10% спосібности травити молоко (тому коли старші навіть час від часу п'ють молоко, то мають болі чи корчі! (Йогурт є кращий за молоко для тих, хто не звик до споживання молока кожного дня.

— Отже трагедію вашого йогурту можна назвати тільки трагедією "худого" йогурту, але успіхом звичайного йогурту з повного молока (навіть якщо він матиме 152 кальорії замість 124 на горня!) То ж нам усім — **смачного йогурту!**

Любов Калинович

КОКІ

- Кокі і і іі — кличе Нана.
- Ко о о о кі... плаче Ися.

Де ж то кокі нетерпилувиться тато. Зараз знайду кокі — спокійно каже мама. І от з-під крісла витягає білий коцик Ісі, а з ганку несе рожеве кокі Нани. Обома ручками хапають дівчатка коцики й вже щасливо всміхаються.

Це ж, бо, не є звичайні коцики, а кокі. Плаче Ися гірко-тяжко, а всуне личко в кокі то сльози під борідкою ховаються, а очка-сонечка сміються. А їсти? Як же без кокі їсти?. Близько на кріселку треба мати. Воно ж і їсти помагає. А вже спати! Ну, та ж кожний знає магічну силу кокі. Обійме його ручками дитина, один ріжок і бузю запхає, дарма, що він брудний, бруднючий часом і спить. Бо й як же йнакше? Кокі ходить за Наною до городу, по траві, по росі, по мокрому-сухому, і чистому-брудному. Кокі любить і молочка напитися в цукор залізи.

Кокі й чарівну силу має від часу тої царівни, що жила собі давно-давно в казці. Вона як і Нана тепер, розправляла на підлозі кокі і казала нести себе високо понад дерева. Тоді пташки присідали відпочити біля царівни, хмарки рожеві від турбот захищали. Заспокоювали, сили кріпили в чарівному світі. О, Нана це знає!

Як добре було б кожному мати своє чарівне кокі.

ПОМОЖЕ...?

Данко ждав. Товариші вибігали з класи вирвавшись з прив'язі годин-лекцій. Довга перерва. Така вона люба, цінна в шкільних занаттях. Стукіт молодих ніг, веселий гамір голосів з коридорів з сходов великого шкільного будинку відпливав щораз даліше. Данко мовчав.

Що сталося? Завжди такий уважний, добрий студент, а тепер, від якогось часу, — ні приготування, ні уваги. Чому? І чому сумний? Чи може в бурсі погано? Чи може хтось кривду заподіяв? Може й грошей не має? Чи батьки на час не приспали? Мовчав на всі питання. Данко, зернятко з роду славного композитора. А ще так недавно радів, коли в класі прослухували оперу "Богдан Хмельницький" який він був щасливий!

Чому така зміна? Чи може хворий? Чи так, любий хлопче? Завжди допомогти можна. Ну що ж не може сказати, то й годі. А все таки й сумувати не треба. Господь усім помагає то ж і йому допоможе.

Підніс свої темні очі повні небаченої розпуки: — "Поможе? Мій мій мій тато залишив маму" Сльози всуміж зі словами падали застиглим чорним болем хлоп'ячого серця.

Ле. К.

МІЖ НАМИ, БЕЗ ТЕЛЕФОНА

Якби це була справа виключно між Вами, Пані, і телефоном, то автор цих рядків не мав би, розуміється, права втручати сюди своїх трьох грошів... Але шановна колеганка за фахом, Любов Калинович, публікує свої цікаві спостереження на сторінках такого "почитного" органу, як "Наше Життя", з чого виходить, що це справа не льокального, а загального характеру. До того ж і тема, яку пані Любов порушила в 1-му числі журналу за 1979 рік, набирає в її навітленні майже загально-національного значення...

"Він вдарив раз"

Хто кого вдарив?.. Чоловік — жінку! Файних, як казали у Львові, кавалків довідуємось про наших молодожонів: що вони лупцюють своїх жіночок, отих прекрасних Марусь, Лідусь, Вірусь, Наталочок, ба й навіть Оксанок, — забуваючи, що є такий неписаний закон, що жінку можна вдарити тільки квіткою, і то не штучною, а правдивою (хоч така, звичайно, дорожче коштує).

А вже до неба про помсту кличе подана "між нами і телефоном" приголомшлива вістка, що бідна Рута дістала свою першу порцію від чоловіка в... пошлюбну ніч, і то за те, що мала — повні ноги! Ось тоб і кохання в українському стилі! Забув селеп нещасний, або може ніколи й не чув такої народної мудрости, як то в старому краю навчав тато сина перед одруженням: "Бери собі, синку грубшу жінку, бо що грубе, то добре"

Якщо сягнемо глибше рукою в скарбницю народнього фолкльору, то переконаємось, що в нас колись не так

бувало "в цьому департаменті" Адже всі пам'ятаємо таку популярну в народі пісню, як то...

"била жінка мужика,
За чуприну взявши...
Ой, став мужик у порога,
Шапочку ізнявши..."

Та ще й тепер, під московським, сказати б, караулом, наше нескорене жіноцтво незгірше муштрує своїх мужиків... Американський спортовий кореспондент описує свої враження від футбольного матчу між київським і московським "Динамо" Подія відбувалася за хрущовських часів, коли ще в повітр'ї пахло так званою відлигою. Матч виграла кияни, завоювавши чемпіонат Радянського Союзу.

Після змагань американець мав розмову з одним з гравців московської динамівської команди.

— Чому українці кращі за москвичів? — спитав.

— Бо в них, хахлів, жінки дуже бойові. Якби програли матч — кожний обірвавби вдома від жінки. Жінок, сволочі, бояться!

Прошу не зрозуміти мене так, що я заохочую наші молоді подружжя до домашнього, вибачте на слові, мордобою, але непогано було б, гадаю, якби котрийсь з активніших відділів Союзу Українок Америки зорганізував для кандидаток до подружнього стану курси "карате", чи якоїсь іншої самооборони... Хай би тоді поспробував такий "гойрак" один з другим бити жінку в пошлюбну ніч по повних ногах!

Ікер.

МОЯ ДИТИНА — ТВОЯ ДИТИНА...

Вчора була у щоденній пресі новинка, що найовіша статистика виказує в Америці один розвід на три подружжя. От, ще одна статистика, яка не конечно мусить бути правдива — скажете.

Але все ж це змушує нас задуматись, хоч і без цієї новинки знаємо, що число розводів у світі помітно зростає. Чи це завдяки жіночій рівноправності, свободі законів чи загальному захитанню інституції подружжя — не беремося аналізувати. Фактом є однак, що усі ті причини впливають не лише на американські подружжя, але й на подружжя етнічних груп, навіть найбільш консервативних.

Захопила та популярність розводів і нас. Колись розвід у наших родинах це була трагедія, ганьба, а перш за все непростий гріх. Про те лише можна було пошепки говорити, а розведена жінка не мала доступу до т. зв. товариства.

А сьогодні? Погляньте на своїх знайомих, скільки молодих і не дуже молодих українських подруж "вирало особисту свободу"! Цікаве і дуже характеристичне, що багато з тих розводів бачимо між чисто українськими подружжями, а не т. зв. "мішаними" (На жаль у нас статистик про те немає, а шкода). І те дає дещо до думання, особливо нам, старшим віком.

Чи не робили ми надто сильного натиску на нашу молодь, вмовляючи, що "все одно, хто цей партнер, аби українського роду"? Чи не допомогли ми творити під впливом патріотизму десятки недібраних подруж, які не видержали проби спільного життя? А може зміна настанови до церкви та поняття гріха, як і зміна настанови до життя також допомогли? Сьогодні, власна вигода і вдоволення є дуже важливі, отже, хто хоче залишатися мучеником родини, як це бувало колись? "Не йде — так розходьмося, другий раз вдасться краще"

Можливо, що такий підхід природніший, здоровший, як життя у сварці і ненависті, яка приходить часом після гарячої любові.

І ми вже також навчилися не шептати про найновіші розводи у нашій спільноті, а говоримо про них

голосно, як про інші щоденні, життєві факти. Але... але що, коли у цьому життєвому щоденному факті стоїть посередині малий "фактик", яким кидається немов м'ячиком від мами до батька? Що переживають у таких випадках діти? Знову знаємо із статистичних даних, що понад 50% малолітніх злочинців це діти розведених батьків.

У нашій спільноті, на щастя, ще далеко до того, як і взагалі до поширеної злочинності. Але все ж кожний розрив родин мусить якимось від'ємно впливати на психіку дитини, незалежно від того якого вона етнічного походження, отже і на українських дітей. Немов на підтвердження, мені стають перед очі недавно пережиті образки з нашого будня: звичайні, ніяк не драматичні, але як промовисті.

Ось десятирічне дівчатко з великими, поважними очима слухає уважно вияснень "сестрички":

— "Скажи мамі, щоб зробила ці крила точно так, як я тобі показую...." А дівчатко дріжачими губами питає:

— "А що буде, як я забуду? Бо я нині іду до тата, а щойно завтра вертаюся до мами..."

Хлопець переступає з ноги на ногу й ніяк не хоче прийняти вияснення, що вже запізно, щоб його вписати на цей табір.

— "Чому мама або тато не зголосили тебе в реченці? Тепер уже нема місця" — каже виховник.

— "Мама казала, що то тата обов'язок, а тато казав, що мами, бо я ще малолітній і належу до неї. А я не знав, коли треба зголоситися..."

Чи не було б доцільно у тому році дитини, поруч із усіми забавами, фестинами, конкурсами для дітей, порушити відверто і ту актуальну "дитячу" проблему?

О-КА

Докінчення — Чому?

Пішла Наталя з церкви, і за нею вийшли діти. З думки не сходили мамині заплакані очі. Чому, це все так?...

Вистава пройшла успішно. Наталя дістала багато привітань та похвал. Навіть директор школи похвалив її і представив якомусь великому начальникові з Облісполкома. Тільки Наталя не відчувала радості від успіху. Чомусь хотілося плакати — кричати. Піонервожатий також підійшов, побачив сльози на її очах, подав руку і сказав: — "Все буде добре, ми знаємо, то не твоя вина..." — поплескав по плечі, підморгнув і відійшов до групи дітей, що стояли за сценою. Нетерпляче чекала Наталя дозволу йти додому. Бігла по сходах аби скорше до мами, навіть на Василька не звернула уваги, який чекав її при виході. Одне було бажання — скорше додому. Бігла темними вулицями, забула про страх.

До мами... Припасти до неї й виплакати все, що накіпало на серці.

Прибігла. Вікна темні. Штовхнула двері, і вони відчинилися. Спочатку Наталя злякалася, потім зайшла, знайшла сірники, засвітила лампу. На підлозі лежала непритомною Наталчина мама.

Сумний був Великдень. Аж на третій день дізналася Наталія від мами, що сталося...

Нема більше надії на побачення і нема вже більш для кого вивчати пісні. Пророчена артистична кар'єра Наталі скінчилася виставою пам'ятного на ціле життя вечора. А за тиждень, Наталя знайшла на столі між книжками коробочку з писанкою від Василька. Як і коли передав він її, вона не пам'ятала.

З'їзди округ союзу українок Америки

Протягом 3 місяців (січень-березень) відбулися такі Округні з'їзди:

28 січня 1979 Округа Дітройт — головою Округи перевибрано Рому Дигдало. Екзекутиву США репрезентувала Ірина Кіндрачук.

25 лютого, 1979 Округа Філадельфія — головою Округи переобрано Наталію Даниленко. Іванна Рожанковська, голова США була присутня на з'їзді Округи.

25 лютого, 1979 Округа Нью Йорк — головою Округи вибрано Оксану Щурову. Екзекутиву США репрезентувала Христина Навроцька

25 лютого, 1979 Округа Чикаго — головою вибрано М. Семків. Екзекутиву США репрезентувала Марія Томоруг.

18 березня, 1979 Округа Огайо — головою Округи переобрано Ірину Кашубинську. Екзекутиву США репрезентувала Христина Навроцька.

Вітаємо всіх переобраних та новообраних голів Округ та бажаємо якнайкращих успіхів.

На все добре!

Олена Процюк
пресова референтка

З нагоди Року Дитини, в якому ми маємо задуматися над тим, як поліпшити долю дитини — конче мусимо зревідувати обставини, в яких наші діти виховуються, й що ми робимо в цілях збереження наших дітей при нашій Церкві та громаді. *Дискусійні вечори*, на яких можна було б обговорити всі наші пекучі проблеми, могли б нам у цьому допомогти.

Проситься всі Виховні Референтури постаратися про влаштування таких вечорів. При тому також треба звернути особливу увагу на проблему **української мови**, яка є конче потрібна до збереження нашої ідентичності!

Ірина Лончина
виховна референтка

3 ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

До редакції наспів лист від Марії, Ярославни Тарнавської-Косович, в якому присилає нам припис на просфору, або артос. Записала вона його від своєї матері імості Богдани, Софії Глібовицької-Тарнавської. При тому подає вона родовід своєї матері, яка споріднена з Лепкими. На її прохання подаємо припис на приготування просфори у різдвяний час, а артосу у великодній. Подаємо цей припис:

Так як складаємо три пальці правої руки щоб хреститися, так тісто до просфори артоса має три складники: свіжі дріжджі, свіжа літепла вода, біленька мука — борошно.

Дві повні столові ложки дріжджів покрити до великої миски. Два горнятка літеплої води налити на дріжджі. Цей розчин має киснути найменше одну годину в теплій кімнаті

чи кухні. До розчину додати чотири горнятка біленької чистої муки — борошна. Вимішувати рукою додаючи ще ложкою муку так, щоб тісто було досить густе. Місити так довго, аж буде воно відставати від руки. Тісто повинно рости приблизно 35 хвилин. Просфору і артос завжди приготувляти після сніданку ранком. Відповідну бляшку посипати борошном. Тісто формувати на вид просфори чи артосу. Бляшку з тістом вставити до печі ogrітої на 375 ° пекти найменше годину, інколи довше, аж тісто спечеться. Після того треба піч загасити, але бляшки ще не виймати, аж після 30 хвилин. Тоді виймати просфору чи артос і покласти на дротяну сітку на столі, щоб добре вихолодити. Тоді просфора чи артос готовий. Можна його теж вживати на "Свяченім"

Записала
Марія, Тарнавська Косович

Дякую голові Філадельфійської Округної Управи **Наталії Даниленко**, завжди уважній і чутливий, та **Марії Татарській, Олімпії Гайдучок, Лідії Кий** і всім членкам Управи за влаштування гарного вітання на сходинах Округної Управи і за подарунок з нагоди мого одруження.

Зворушена, Дорогі, Вашим клопотанням, увагою, сердечністю, щирими побажаннями.

Як символічний знак подяки — надсилаю 20 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Галина Царинник-Никіш

З нагоди вінчання синів наших членок, **Богдана Прийми та Яреми Кравса** — складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а молодим парам бажаємо обильних Ласк Божих, та Многая Літа!

76 Відділ США
ім. Наталії Кобринської
Воррен, Міч.

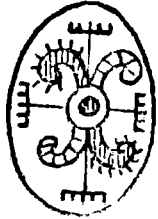
OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

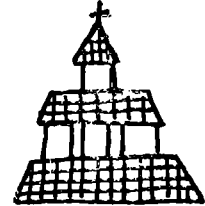
Vol. XXXVI

April 1979

No. 4

CHRYSTOS VOSKRES —
CHRIST HAS RISEN

MOTRIA KUSHNIR

WOMAN

VIEWS AND VIEWS IN A WOMAN'S WORLD

One and one-half years ago, the Food and Drug Administration announced its intention to propose regulations on cosmetics. For Diane Breau, however, the FDA's soon-to-be-announced regulations on eye makeup will come too late. Breau lost her right eye to what's being called "mascara blindness." She had used products manufactured by the Maybelline Company and Dart Industries.

Research from as far back as 13 years ago has linked certain eye problems to mascara. The FDA, nevertheless, has been very slow in moving toward regulation in this area. According to a 1977 study in the *Journal of Ophthalmology*, inadequate preservatives in the mascara brands examined were a major factor in the contamination of the products. The authors of the study — Drs. Wilson and Ahearn — concluded that the effectiveness of the preservatives currently used and the shelf life of cosmetics should be reconsidered.

The authors recommend that cosmetic companies market less mascara per tube and that they sell only tubes with disposable brushes. Users of today's eye makeup, they write, should avoid the following practices for the reasons described: 1) adding water hastens the breakdown of the preservatives; 2) failing to sterilize an old applicator before inserting it into a refill increases the probability of microbial contamination.

According to golfer Jack Nicklaus, American men are losing their standing on the International Pro-Golf

Tour. And he has even figured out why this is happening. The problem, the clear-thinking champ feels, is that increasing numbers of women golfers are using the courses in the United States. "There's nothing wrong with the ladies, God bless them; let them play," opined Jack to reporters. "But what they're doing is eliminating much of the available time when young players can get on the course." Which just goes to show you that the Bakke syndrome — or, as the condition is commonly called, the reverse discrimination blues — can strike persons in all walks of life. All we can say is, Jack, old sport, why don't you eliminate yourself from those golf courses to free up some of that available time for those nice young players?

Linda Ettinger's story is familiar to us all. While at college, she fell in love with Jeff, a pre-med student. They married, he went on to full-time medical studies while she worked and supported them both. During those first, lean years of their marriage, he earned \$2,000 and she earned \$51,000. To do so, she temporarily dropped out of her own graduate courses since the couple had agreed she would have her turn after he graduated. Instead, on becoming Dr. Ettinger, Jeff left Linda. So, she is now suing him for breach of contract. There is but one of several landmark cases which will have a major impact on divorce and contract law.

The Supreme Court, on March 6, decided that it was unconstitutional for states to authorize alimony for women while denying such payments to men. The

justices, in reaching another in the growing number of decisions outlawing discrimination on the basis of sex, found that an Alabama law authorizing alimony only for women as unjustly biased. Alabama courts had upheld the law, saying that there was "a duty of a man to support his wife."

Statutes in most states give men and women equal rights to alimony, but 11 states still provide alimony for wives only, according to a legal brief filed in the Supreme Court last year. Justice William Brennan, Jr., writing for the majority, said that any law that discriminated on the basis of sex carried "the inherent risk of reinforcing stereotypes about the proper place of women and their need for special protection."

The three dissenting justices did not necessarily oppose the court's conclusion. Instead, they accused their colleagues of being so eager to overturn the Alabama statute that they decide in favor of a man, William

Herbert Orr, who was not a bona-fide litigant in such a far-reaching decision. Orr had never asked for alimony, nor would he have been entitled to it anyway.

After the court had announced its decision, Phyllis Schlafly responded by saying: "It's bad for women; it's the beginning of the end of all alimony" As a current law student, however, Schlafly should have been informed of the fact that the decision had no bearing on laws passed by 39 states, all of which had changed their laws by extending alimony rights to men rather than denying them to women. The current decision supports a humane and sensible notion of alimony. It should be granted on the basis of need and income, the specifics of the marriage contract, work experience, health and even age. Like so many other items on the equal rights agenda, this decision is ultimately both pro-male and pro-female. Because it's pro-fairness.

"HOW TO WORK WITH THE PRESS PROPERLY" *

TANIA BUTOVICH

III. PICTURES

If a picture is to accompany your press release it will most likely go to yet another editor who deals only with in printing photos. He will decide whether to use the picture or not.

A. Picture editors in newspaper offices across the country agree to three major flaws that inevitably appear in nearly every publicity picture.

1. rank of commercialism
2. poor technical quality
3. lack of imagination

B. Inviting the Photographer

Before you ask a newspaper for photo coverage be sure that your meeting, convention or event merits this kind of journalistic attention. If it does, direct a memo to the picture editor and include your press release.

C. Points in taking your own picture

1. news pictures should be staged, not merely snapped. (tell a story)
2. news pictures should always include animate and active subjects.
3. subjects should appear relaxed and natural.
4. subjects should never stare directly at the camera.
5. when possible, avoid including more than three people in one picture.
6. take a picture from more than one angle.
7. keep the background simple.
8. use good lighting.

D. Writing photo captions

The caption should list clearly and factually the following pertinent details:

1. identification of the people in the picture reading from left to right.
2. brief description of the action depicted or
3. brief summary of the event to which the picture pertains.
4. name, address, phone number of sending organization.
5. name and phone of sender (you)

When typing a caption leave about three inches of blank space on the top. Then with the copy facing out lightly, glue or tape the picture (never staple or clip it). Double-space your information.

IV. PRESS COVERAGE

A. The Press Memo is an accepted method of inviting the press. The press memo should be typed on an 8½ x 11 sheet of white paper. A press invitation requires a follow up to determine how many reporters and photographers will attend.

B. The Press Conference

A press conference is a special meeting called for the purpose of making announcements of great importance to representatives of all news media at the same time. The following questions can help determine whether a press conference is necessary:

1. Is the announcement of great news value?
2. Is a routine press release inadequate to cover all the information?
3. Is the announcement complicated enough to require additional explanation by specialists?
4. Is it controversial enough to be misinterpreted unless it is discussed in detail with reporters?

C. The Press Party

The press party or reception is an occasion at which the press is entertained while being exposed to a special interest of the host organization. Like the press conference, the press party is given for all news media at once and is timed to coincide with the news of some special announcement or event.

A press party should take place within a few days of the event.

D. The Press Kit

The press kit is a collection of all the vital statistics of a special event. It is handed out to members of the press at such functions as the press conference and press party.

The following materials should be included in the press kit.

1. copies of all releases sent out to date.
2. additional stories covering other aspects of the event.
3. a short history of the sponsoring organization
4. a fact sheet giving brief technical and informational data about the organization, its products, floor space, participants, costs, etc.
5. time schedule of event
6. guest list
7. copies of all speeches
8. copies of luncheon or dinner menus.
9. detailed biographies of important members of sponsoring group (officers, managers, volunteers).
10. properly captioned photographs of important members of the sponsoring organization (volunteers, speakers, entertainers, building, etc.).

V. THE WOMEN'S PAGE

Its function is to satisfy the interests of its women readers

A. The news and features appearing on this page fall into specific areas of interest, and an editor or reporter is usually assigned to handle each of the following.

1. Fashion
2. Food
3. Beauty
4. Home furnishings

5. Community events
6. Child care and teen news
7. Advice and counseling
8. Society news
9. Church news

B. Because of the wide range of interests represented, the women's page of a newspaper offers the press person a frequent and fruitful outlet for his material (exceptions are child care and counseling). All other interest areas are open to stories from the outside.

C. Constance Woodworth, women's page editor of *The New York Journal-American* has compiled a list of Do's and Don'ts or the press relations beginner who is trying to break into the women's page.

1. do put more effort into your writing
2. do be more constructive
3. do take pride in your work
4. don't make your crises ours by missing our deadline
5. don't turn out a third rate job by guessing about your subject
6. don't send snippy letters about releases not printed
7. don't walk into an editor's office with a chip on your shoulder or a know it all attitude (If you have to talk to the editor make it short and to the point.)

D. Servicing the women's page with publicity is no different from servicing any other section of the newspaper.

CHRONOLOGICAL REVIEW OF BRANCH 72 FOR 1978

Members of Br. 72 at one of their meetings sponsoring Loren Ellis & her "Mural-size Multiple-image Photograph" exhibit. Seated l. to r.: Rec. Sec'y. Sophia Loren Ellis; Pres. — Olga Liteplo; Treas. — Vera Wojtocicz; Corres. Sec'y — Mildred Luchiw. Standing; L. to R. Ann Wasylkow; Ann Malan; Nancy Markow; Catherine Kuzulak; Nillie Kott; Dorothy Chupa; Johanne Boyko; Terla Husiak; Irene Czarnecky; Ann Bezko; Anastasia Brodin; Marie Rickert; Mary Bodnar & Rosalie Polche.

2/19/78 — Attended the annual meeting at Regional Council. Three members were nominated to the executive board.

3/5 — Attended Ukrainian Museum annual meeting, as we are members of the Museum.

3/21 — At our monthly meeting we had a program honoring Taras Shevchenko, the Ukrainian poet laureate. We read a short biography of his life and recited some of his more popular poems.

4/18 — Assisted with serving refreshments for five busloads of out of town visitors to the museum, and then escorting them on a sightseeing walking tour of the Ukrainian section of downtown Manhattan.

4/23 — Attended St. George's blessing of the new church. Marched with UNWLA Regional Council, and then most of the members attended the banquet at the Waldorf Astoria.

5/6 — Sponsored an "exhibit of 'Photos in Thoughts'", by Loren Ellis, a very talented and charming young girl, who has received much acclaim and awards for her excellent work in photography.

5/13 — Attended a luncheon at Manhattan College, where Branch 82 sponsored a Ukrainian fashion show and Ukrainian embroidery exhibit.

5/18 — Attended St. George's street festival. Although our members did not have a booth, we did participate by baking cakes for the parish and assisting wherever help was required.

5/26 thru 5/29 — Attended all pre-convention meetings. Helped coordinate and serve the dinner to all delegates and presidents of the other Regional Council plus branch presidents of the N.Y. Regional Council. Many of our members attended the convention and the various sessions held each day. We received an award for our "Musicale" We were also honored by becoming a "Patron" of the museum by donating \$1000. We received a "Certificate", and our Branch 72 was inscribed in gold on a special plaque, unveiled at the banquet.

6/17 — At our end-of-season party we presented the charter members with certificates from UNWLA honoring their years of dedication to the Branch.

7/16 — Attended the Captive Nations Parade.

8/20 — A large contingent of our members attended Soyuzanka Day. We also donated gifts towards the raffle.

10/18 — We had a showing of films and slides of Ukraine, Greece and Egypt, with an extensive description by Nicholas Sawicki. It was quite interesting to our members, since most of them had never been to Ukraine.

10/28 — We had our 16th annual Dinner-Dance at Soyuzivka. It was well-attended.

11/12 — Sponsored a Musicale, featuring Olya Hirniak, a soprano and Yury Furda, a pianist. We hold this event annually to present to the public new and young talent. As usual, it was a huge success.

11/23 thru 11/26 — Participated in all

events sponsored by 3rd World Congress Committee.

a. Concert in Carnegie Hall.

b. Banquet at the Hotel Americana.

3. Manifestation and parade to the Russian Embassy.

12/2 — Held our "Yalynka" We served traditional Ukrainian food appropriate for the occasion, all of which was prepared by the members. We concluded by singing Christmas Carols, both in Ukrainian and English.

12/15 — Attended UNA Anniversary banquet at the Hotel Roosevelt.

In summation, Branch 72 strives to be active in the Ukrainian Community. We participate in all phases of Ukrainian events, as can be seen from our review. We cooperate with UNWLA by purchasing museum catalogues in English, etc. We donated \$700 in all to St. George's Ukrainian Catholic Church, even though many of our members belong to other parishes. We feel that a lovely new church enhances our community, and is worthy of our support. We held a collection among our members for the Nadia Svitlychna fund. We send protest letters to Congressmen, gov't. agencies, the press media, etc. correcting or voicing our complaints about any misrepresentation regarding the Ukrainian nation as the whole. We voice our opinions and write letters regarding Ukrainian dissidents and their treatment in the USSR. In addition, we are very interested in Ukrainian culture. One member excels in Easter Egg deco-

rating, and exhibits in various places. A few can embroider. Still others are thoroughly acquainted with Ukrainian foods and frequently hold discussions. Thus, this proves that we are constantly striving to enrich our Ukrainian background. Our members are very interested in learning about their heritage and "roots" We are possibly handicapped in part since a few of our members do not speak, read or write in Ukrainian, but they are willing to learn. Still others do so, but with some difficulty. Therefore, it is doubly important for us to become involved in Ukrainian affairs, so that we can become more knowledgeable Ukrainians. It is said that in unity there is strength, and so we would like to add our small support towards this end, and derive a certain amount of satisfaction from so doing. We are fortunate in having as our member a lady who is indeed dedicated. She guides us in many a difficult situation. Currently she occupies a post on the executive board of UNWLA. We would like to thank Helen Prociuk for all of her help. Finally, Branch 72 also takes on interest in its own members. Our corresponding secretary sends a birthday card to each member. The hospitality committee has been excellent in preparing unusual refreshments at each meeting and at our socials. Last but not least, we always open our meetings with a prayer and sing the Soyuzanka hymn, and are proud to be of Ukrainian descent.

Olga Liteplo — President of Br. 72

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

Your child — my child

Current statistics indicate that one out of three marriages in the United States end in divorce. Just another statistic, one might say, and not really typical...

Nevertheless, the rising divorce rate is becoming increasingly more noticeable. It cannot be blamed solely on the women's movement, the liberalization of divorce laws, or the erosion of the institution of marriage. All these factors influence not only "American" marriages, but also those in every ethnic group, even the most conservative.

The Ukrainian community has not been immune to the divorce trend. Once, a divorce was considered a tragedy, a

source of shame, and primarily, a great sin. It used to be spoken of only in whispers, and a divorced woman had no place in so-called "polite society."

Today, many young and not-so-young married Ukrainians have opted for "personal freedom." It is interesting to note that many of the divorces occur within purely Ukrainian marriages — as opposed to "mixed" marriages with non-Ukrainians. (Unfortunately, no statistics are available.) All this gives the rest of us, especially the older generation, pause to reflect.

Did we put too much pressure on our young people — "It doesn't matter whom you marry, as long as he's Ukrainian.?" Did our "patriotic" zeal cause us to match up incompatible couples who later could not withstand

the stresses of married life? Or perhaps the changing concepts of church and sin, along with the changing attitude towards life also contributed to the trend?

These days, personal fulfillment and satisfaction are very important; no longer do people want to martyr themselves for the sake of the family. "It doesn't work, so let's separate; the next time it'll turn out better..." It could be that this attitude is more natural and healthier than a life consumed by the quarrels and hate that sometimes follow great passion.

And so we have learned not to whisper about the most recent divorce in our community, but to discuss it out loud, as we do other everyday facts of life. But what if this everyday fact of life happens to include an innocent, little "fact" that ends up tossed like a ball between mother and father? What happens to such children? Statistics

Cont. on the Cover

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

МАРІЯ ЗАКЛИНСЬКА

ТОРТ "КОРА — ПЕНЬ"

12 яєць
1 фунт волоських горіхів
4 чарки* рому
2 чарки* кави "мокка"
1 і 1/2 горнятка (cup) цукру
Слоїк смажених вишень залитих на ніч ромом
1/2 фунта мигдалю без луски, змеленого і присмаженого на легкому сиропі
Сік з двох цитрин
1/2 фунтра масла
екстракт з гірко мигдалю
1 горнятко (cup) розтопленої шоколяди.

12 жовтків втерти до білості з 1 одним горнятком цукру, додаючи 2 чарки рому, 1 чарку кави "мокка" Коли усе добре втерте, додати 1 фунт змелених горіхів і піну з 12 яєць. Пекти на широкій, довгій блясі на 350° — 45 хвилин. Вийняти з печі і зразу наложити на цілий корж смажені вишні (намочені ромом) та масу з мигдалю у формі валка. Масу приготувати так: присмажити лушеним і змеленим мигдаль на легкому сиропі, додати сік з 1 цитрини та кілька крапель екстракту з гірко мигдалю. Накладати на вишні і тоді звинути корж у валок, а потім по боках відкрояти на укіс, щоб уформувався пенць.

Зверху наложити масу: 1/2 фунтра масла, 1/2 горнятка цукру втерти на піну, додати сік з 1 цитрини і горнятко розтопленої чоколяди. Посмажувати "пень" і вилками "вирізьбити" кору. З відтятих боків формувати тут і там "сучки", як це буває на пнях.

*чарка як на горілку

УСМІХНУСЯ:

Бабуся вчить своїх внуків Десять Заповідей Божих:

Сьома не кради!

Один з внуків перебиває — А восьма — "Не сваргочи!"*

*значить — не говори по-англійськи!

НІНА ПРОПОНУЄ НАМ:

КРИХКИЙ КОРЖ З ГОРІХАМИ

3 горнятка (cup) муки (борошна)
3 жовтки
2 ложки сметани
2 кістки масла
1/2 ложечки порошку Еткера
Шкірка з цитрини
2/3 горнятка (cup) цукру
Мармеляда, або повидло
Горіхова маса з мелених горіхів розмішаних у сиропі з 1 і 1/4 склянки цукру пудри, води і ванілі

З перших сімох складників зробити тісто, уформувати два коржі пекти на блясі висмарованій "кріском", щоб зарум'янилося. Коли коржі простигнуть, посмажувати мармелядою, потім горіховою масою і знову мармелядою, накрити другим коржем.

СКЛИЦЯ:

1/2 фунта цукру пудри
Сік з 1/2 цитрини
2 ложки кип'ячої води
Все змішати й полити зверху корж.

ІМПРОМПТЮ

6 великих яблук
1 ложка розтопленого масла
1/2 горнятка цукру
1 ложечка ванілі
1 яйце
1/2 горнятка муки (борошна)
1/2 ложечки порошку "Еткера"
цинамон

6 великих яблук покроїти в пластинки (як на "пай"), додати до смаку цина-

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА
ПРЕСОВИЙ ФОНД
"НАШОГО ЖИТТЯ"

мон, наложити до круглої огне-тривалої посудини, накрити станіолею і вложити до печі на 20 хвилин при 400°

В тому часі зладити тісто:

Яйце вбити з цукром, додати розтоплене масло. Окремо 1/2 горнятка муки (борошна) змішати з 1/2 ложечки порошку "Еткера", розмішати все і додати до маси, вимішати і тим полити гарячі яблука. Не накриваючи, все це вложити до печі на 400° на 25 хвилин, щоб зарум'янилося на золотий колір.

ЧОКОЛЯДОВИЙ ТОРТ

12 яєць
1 фунт цукру грисікового
1/2 фунта мигдалю
1/2 фунтра горіхів
1 цитрина
есенція ром або коньяк
6 унцій (oz.) пів солодкої чоколяди (semi sweet)
8 унцій битого масла (whipped butter)
ваніля
1 горнятко °cup! цукру-пудри
2 ложечки гарячої, міцної кави "мокка"

I КОРЖ

8 жовтків, 1/2 фунта цукру, 1/2 фунта горіхів, ваніля

II КОРЖ

8 білків, 1/2 фунта цукру, 1/2 фунта обираного і пареного мигдалю. Половину цукру вимішати з піною з білків, а другу половину додати до меленого мигдалю і засмажити в печі при 350°, як вистигне змішати з піною, додати шкірку і сік з цитрини. Посмажувати спід тортівниці (не смажувати боків) товщом. Дати на спід бляхи горіховий розчин, а зверху мигдалевий. Пекти при 350° — 45 хвилин. Не відчиняти тортівниці, аж простигне.

МАСА

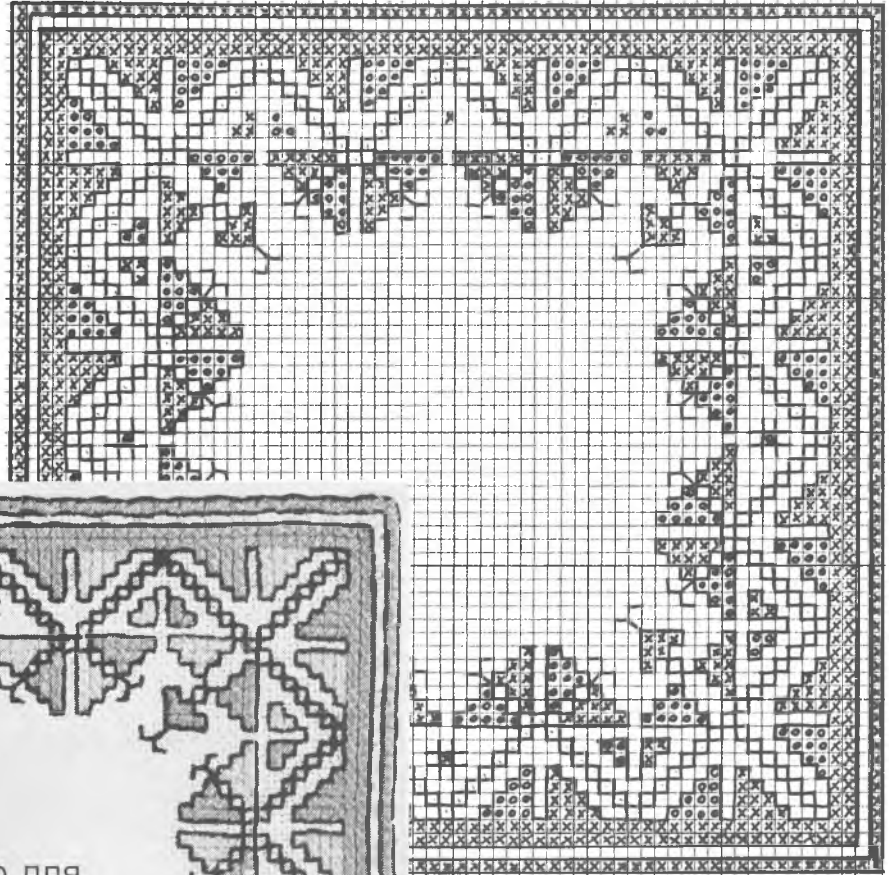
4 жовтки втерти з 1 горнятком (cup) цукру-пудри, ванілею. затягнути на парі крем, тобто посудину з цією масою вставити у більшу посудину з кип'ячою водою, мішати масу, аж вона згусне. Окремо розпустити 6 унцій чоколяди з 2-ма ложечками гарячої міцної кави і потрошку вливати і втирати до теплого крему. Як все простигне, додати масло і трохи рому або коньяку. Масу наложити на холодний торт.

ВИШИВКА

СЕРВЕТЧКИ

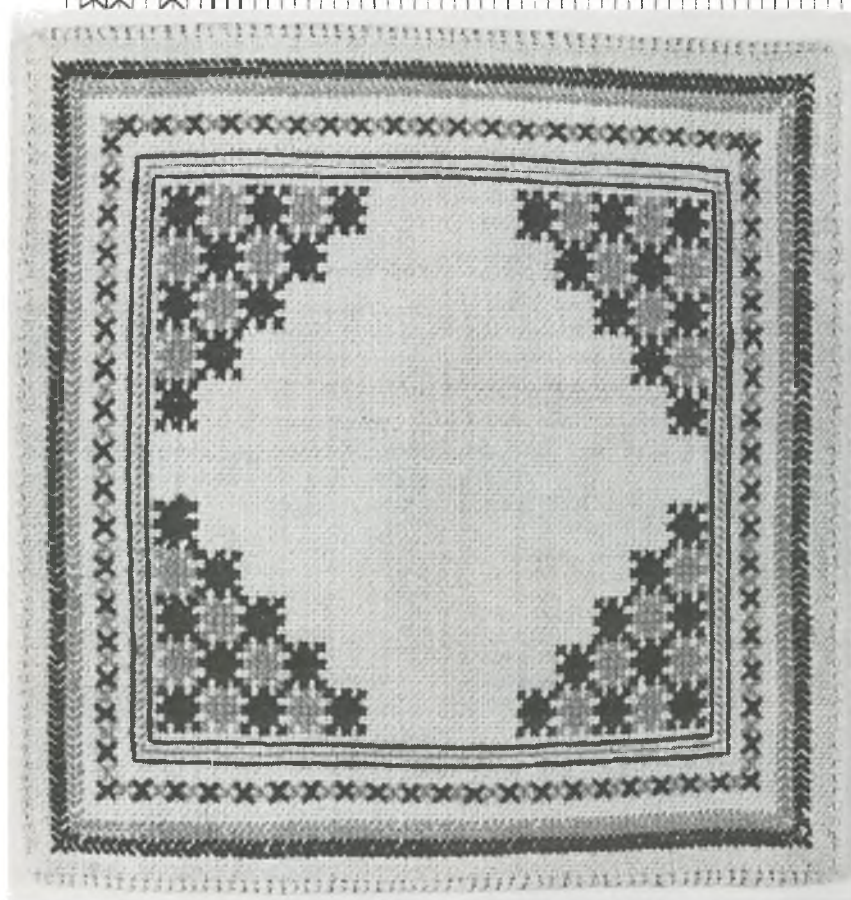
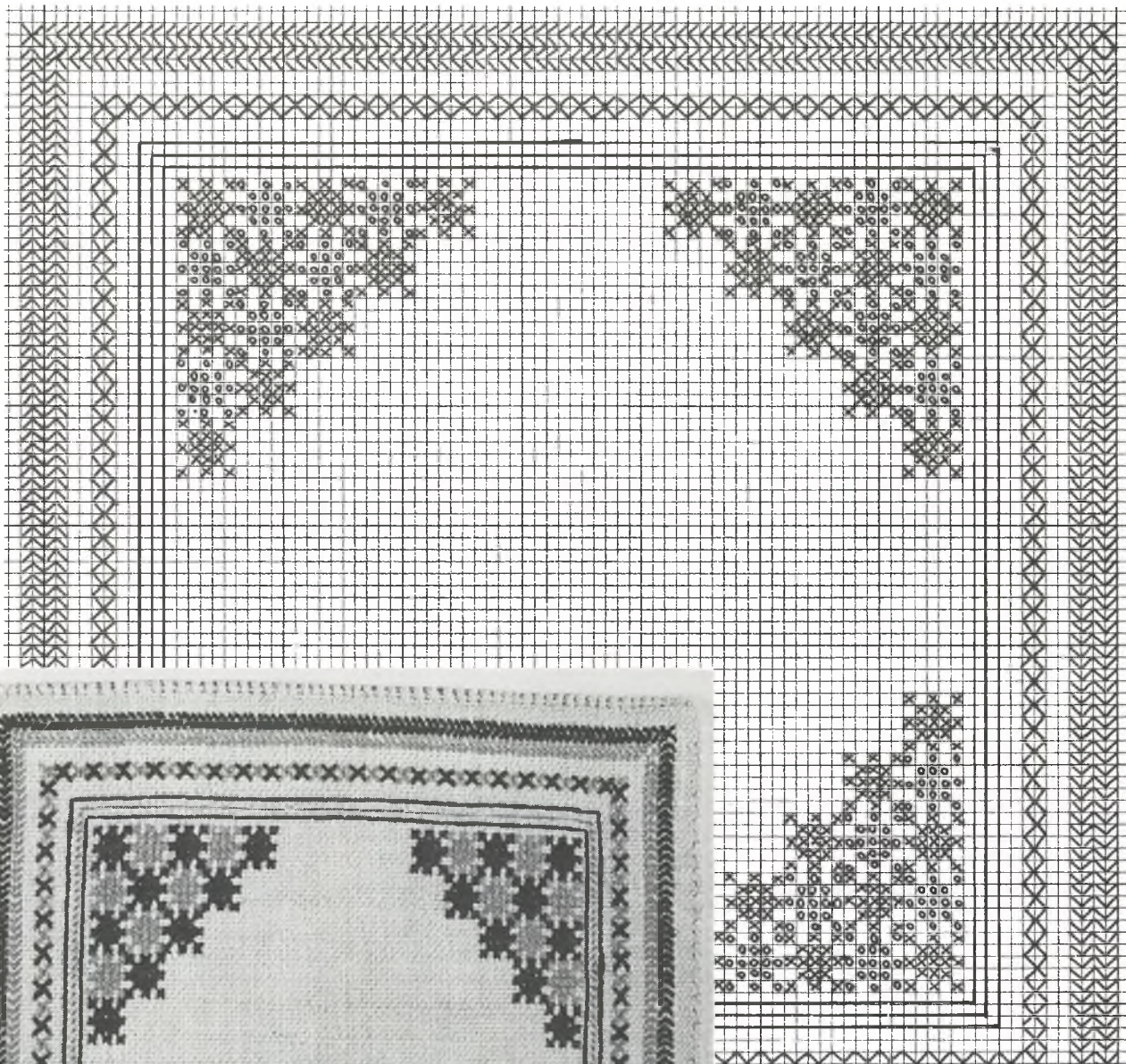
Дуже милим подарунком являються вишивані серветки різного розміру. Коли вони добре скомпоновані й дбайливо вишиті, тоді підходять до кожного стилю устаткування, а навіть кольорової схеми. Як зразок можуть послужити ці серветки, що тут подаємо.

Ч. 1 Серветка з буковинським узором. Як матеріал послужило тканинне полотно. До вишиття вжито хрестика, півхрестика і стебнівки. Серветка викінчена заверненим рубцем.

Розложення вишивки. Доволі широкий взір замкнений у чотирикутник. Завдяки тому, що він легкий і вдержаний у ніжних кольорах, не перетяжує малої площі. Дуже вдале його викінчення: на краю залишений простір одного хрестика порожнім, а щойно тоді потягнений кінцевий рядок. При тому всі краї обведені чорною стебнівкою, яка це підкреслює.

До вишивання вживати ниток муліне (Д. М. Ц.) у таких кольорах: чорний ч. 310, жовтий — х ч. 743 і помідоровий — о ч. 900.

Ч. 2 Серветка з виповненими кутами. Як матеріял послужило сіре полотно. До вишиття вжито хрестика, півхрестика, стібнівки і косички. Кольори: чорний і помідоровий. Серветка обведена заложеним рубцем, а край того рубця викінчений сірою ниткою.

Розложення вишивки. Кути серветки виповнені "зірками" у двох кольорах. Цілість обведена широкою рамкою із легких різноманітних ліній, з яких остання, на краю положена, дещо важча. Оце обранування серветки викінчує цілість.

До вишивання вживати ниток Д. М. Ц. ч. 16 у кольорах, чорний — х ч. 310, помідоровий — о ч. 900.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ПІВНІЧНИЙ
НЬЮ-ЙОРК

68 ВІДДІЛ СУА, СИРАКУЗИ,
Н.Й.

Діяльність розпочав Відділ 16-го жовтня 1977 р. продажем печива. Це єдиний спосіб придбати фонди на конкретні видатки.

Зібрано оголошення і привіти до Конвенційної книги і вислано їх разом зі знімком членок та привітом від 68 Відділу.

Третього грудня 1977 р. влаштовано власними силами вечір О. Ольжича і О. Теліги. Доповідь опрацювала і виголосила голова Відділу Надія Сенік.

Переведено збірку на політ-в'язнів. Розпродано тузін комплектів карток для Українського Музею.

9 квітня 1978 р. влаштовано авторський вечір Івана Смолія, який вдався надсподівано гарно. При цьому розпродано привезені автором всі книжки і журнали.

23 квітня зроблено другий продаж печива. Делегатки Відділу взяли участь в Окружному З'їзді.

Наша діяльність була обмежена, бо нас тільки горстка.

Фалина Войтович
пресова референтка

СПРОСТУВАННЯ ПОМИЛОК

У Хроніці Округу Північний Нью-Йорк поміщеної у "Нашому Житті" за березень, зайшла помилка: в наголовку повинно бути **85-ий Відділ ім. А. Горської, Сиракузи, Н. Й.**, а не **65-ий Відділ ім. А. Горської, Сиракузи, Н. Й.** Просимо вибачити. Рівночасно просимо присилати хроніки написані на друкарській машинці, а теж перед висланням перевірити написане, передусім число Відділу, тоді помилки будуть траплятися рідше.

Редакція

Неприйняту пані О. Качалою рекомендацію в сумі 20.00 дол., на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

Ірена Щербанюк

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

48-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ
КОБИЛЯНСЬКОЇ,
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

Відділ начисляє 30 членок. Головою Відділу є Іванна Пенкальська. Сходини відбуваються щомісяця, за винятком липня і серпня. На сходинах обговорювано обіжники і листи з Централі та Окружної Управи. В березні ми читали листи Тараса Шевченка, в квітні реферат "Великодні звичаї нашого народу", д-р Є. Єржківської, в жовтні — "Наше амбасадорство" Е. Ярошинської. Відділ улаштував в квітні "Товариську зустріч", в жовтні "Осінній базар", в листопаді традиційний "День Подяки" У Відділі є референтка суспільної опіки, яка вислала два пакунки з одягом до Бразилії і журнал для "Бабусі" до Бельгії, та відвідувала зі скромними подарунками хворих членок по шпиталях і домах. Відділ пожертвував Службу Богу за померлу членку. 48-ий Відділ є членом УККА, співпрацює з Окружною Управою і другими Відділами. Ми брали участь в авторському вечорі Дарії Ярославської, в Святі Жінки Героїні, в Інтернаціональному Фестивалі, у 40-літті Окружної Управи та в ювілеях 10, 20 і 98-го Відділів. В квітні Окружна Управа зорганізувала прогулянку до Українського Музею і ми теж брали участь. Голова Відділу була делегаткою на XVIII-ій Конвенції СУА.

Ми продали книжки одержані з Централі: Стипендійна Акція, Традиційні мотиви в українській вишивці і тканинах, розпродали жетони, видані з нагоди 30-ліття СФУЖО. Відділ перевів збірку на допомогу Надії Світличній.

Членки взаємно співпрацюють і беруть участь у громадському житті.

Катерина Михайлюк
пресова референтка

54 ВІДДІЛ СУА ІМ. 500
ГЕРОЇНЬ — ВІЛМІНГТОН, Дел.

(Звіт за 1978 р.)

Сходини Управи відбувалися щомісяця, кожну третю середу, за винятком липня й серпня. Ширші сходини раз у місяць.

Березень: Вислано стипендію Ільді Кучмі в Бразилії. 14. 3. допис до "Н. Ж." А. Скамай. 21. 3. "Шевченківські роковини" на ширших сходинах. М. Я. Мурована виготовила й відчитала реферат, відспівано "Заповіт"

Квітень: 5-го — вислано 12 посилок до Бразилії на руки Надії Шуган, до Інституту св. Ольги. Ми отримали подяку й загальний знімок з підписами. 23-го — доповідь для ширшого громадянства "Тестамент-завіщання та справи легально з ним зв'язані" — д-р Юрій Пазунок, прелегент. Передано пожертви — 75.- дол. на українську католицьку церкву ім. св. Миколая з нагоди її 75-ліття та 100 дол. на видання пропам'ятної книги.

Травень: 20-го вдала цікава прогулянка до музею Вінтертур, яку організувала М. Я. Мурована. 27-го — голова Відділу Л. Гарванко і її заступниця І. Куницька взяли участь у XVIII Конвенції СУА в Нью-Йорку. Продаж льосів на вигреш акварелі "Ромени", яку дарувала мисткиня Васічко.

Червень: 23-го і 24-го — продаж печива на "Маркет-Молл"

Серпень: 21-го — подаровано до міської бібліотеки книжку Осипа Дякова-Горнового п. з. "The Unmasked U. S. S. R"

Вересень: 17-го — доповідь д-ра Диміцького для громадянства, "Правильне харчування", яка викликала живу дискусію.

Жовтень: 11-го — продаж печива на "Маркет-Молл" 29-го — вигреш льосів на подушку, яку дарувала п. Зарицька. Дохід на покриття коштів висилки посилок.

Листопад: 3-го — вислано 6 посилок, потребуючим у Бразилії на руки Ольги Прохири. Туди ж вислали на власний кошт 2 посилки п-во Матвійки в імені 54 Відділу СУА. 11-го — на бенкеті Округу Філядельфії з нагоди 40-ліття взяли участь 21 особа. — На допомогу Надії Світличній зібрано 300 дол.

Арета Скамай
хронікарка

НАШЕ ЖИТТЯ, КВІТЕНЬ 1979

90-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Звіт до кінця 1978 року

У звіттовому році Відділ перевів два засідання Управи і вісім сходин.

Наші дві імпрези — це показ футер і виставка графіки молодого мистця Андрія Мадая.

Щоб роздобути гроші на покриття наших фінансових зобов'язань, пані Відділу організували буфет на баль Товариства українських інженерів у Філядельфії. Друга, чисто доходова імпреза, це "garage sale" — яка відбулася в Ані Коцюби при допомозі кількох членок, які живуть у Нью-Джерзі (Наталка Даниленко, Леся Мацьків, Оля Гайдучок і Христя та Оксана Лазори).

На сходинах Відділу ми перерхували й обговорювали кореспонденцію з Централі і Окружної Управи, а також відбувалися цікаві реферати й гутірки.

На особливу увагу заслуговує "показ традиційного весільного печива", що відбувся на наших сходинах 13 березня 1978. Пані Трипуленко, яка виготовляла це печиво на весіллі своєї доні та вишила скатерті й рушники, пояснила символіку короваю, "дерева життя" й весільних обрядів. Цей показ організувала наша заступниця голови Марійка Чижович і ми дуже вдячні їй за це.

На сходинах у червні наша делегатка на Конвенцію СУА, Марійка Лабунька, дуже точно й цікаво звітувала про перебіг нарад у Нью-Йорку. Вона заступала наш Відділ у Виховній Комісії.

У квітні на наших сходинах виступала з рефератом п. Філінська про городництво. У травні доповідав проф. Мегик про українські черенки. Він звернув увагу на неправильне вживання деяких українських букв у нашому еміграційному середовищі.

Цікаві були гутірки на тему вражень з подорожі до Європи Наді Лучанко та з подорожі до Єгипту Наталки Даниленко, яка висвітлила прозирки й розказувала, що там бачила й чого там навчилася.

На жаль, сходини в листопаді, тому що змінено їхню дату, хоч дуже цікаві, мали замало присутніх, щоб їх зачислити до успішних. А шкода, бо реферат А. Любинської "Вплив Листопадового Зриву на відродження

Карпатської України" був дуже інформативний, а показ роблення різдвяних прикрас з шишок, який демонструвала п. Кузів, був цікавий.

Імпреза "Показ футер" організована імпрезовою референткою Ньюєю Яремою, для ширшої публіки вийшла дуже вдало. Гості сиділи при столах гарно удекорованих квітами, які приготувала Аня Коцюба, а наші модельки Христя і Оксана Лазори і Аня Любинська та доні наших членок Оксана Кондрат Роксоляна Чорпіта моделювали дуже гарні (на жаль, дуже дорогі) футра.

Наша друга імпреза — показ картин Андрія Мадая — відбулася в домі голови з участю наших чоловіків. Молодий мистець дуже цікаво пояснював нам поодинокі картини та що вплинуло на їх творення. Нам було мило зійтиса разом і так гарно перевести вечір.

Наш Відділ є дуже активний в Окружній Управі.

Голова Округи — Наталка Даниленко, референтки — організаційна — Аня Любинська, зв'язків — Віра Кліш, суспільної опіки — Марія Кондрат.

До Комітету для відзначення 40-ліття Округи налажали Тося Мельничук. Також пані: Оля Гайдук, Христя Лазор і Тося Мельничук є зайняті в організованих Окружною Управою курсах народного мистецтва, на яких наш Відділ має 10 членок.

Наші членки відбували джури при українському станку на Міжнародному Етнічному Фестивалі, який організувала мистецька референтка Округи при співучасті нашої заступниці голови Марійки Чижович. Наші писанчарки Христя Лазор та Ірина Мадай показували чужинцям техніку писання писанок.

Цей рік скоро проминув при гармонійній співпраці всіх членок, які ніколи не відмовлялися, коли заходила потреба будь-що зробити.

Стефа Жмуркевич
голова 90 Відділу СУА

91-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІМ. ОЛЕНИ КІСІЛЕВСЬКОЇ, БЕТЛЕГЕМ,

Відділ начисляє під цю пору 24 членки. Ширші сходини відбуваються кожного місяця.

На сходинах відчитано такі реферати: "Олена Кисілевська" "Микола Хвильовий" "Збереження молодого покоління" На одних сходинах висвітлено фільм Яра Цегельського "Посвячення пам'ятника О. Ольжичу" в Лігайтоні" та "18 вересня 1977 — маніфестація в Нью-Йорку"

Щоб придбати фонди влаштуємо кожного року "Великодні базар" де крім продажу печива страв, відбувається мистецька виставка образів, кераміки та писанок, продається народні мистецькі вироби, вишивки тощо. Також улаштуємо показ писання писанок, а цього року ще й висвітлено фільм Новицького "Писанка" Наш базар притягає завжди багато публіки з міста й околиці, бо є відповідно розрекламований в радіо, місцевих щоденниках та афішами.

Цього року, крім базару, ми взяли участь з продажем печива у "Hess Founders Day" у тій же департамент-крамниці, другий раз у "Hess Art Show" з мистецькими українськими виробами, та третій раз у "Today's Living" а також на "International Sow Case" в Алентавн продавано печиво.

У серпні союзанки з родинами зійшлися разом на родинному пікніку в Лігайтоні. Тут маємо нагоду ближче себе пізнати й провести приємно час без відділової праці.

Цього року за ініціативою філядельфійського Округи організовано автобус на екскурсію до Українського Музею в Нью-Йорку. При цій нагоді ми передали три експонати на власність Музею, а крім цього склали 500 дол. та придбали 6 членів.

Відділ висилає гроші й пакунки до Бразилії й Європи, утримує студентку в Європі, відвідує старших хворих у часі рокових свят Також висилає листи, телеграми до ССРСР і матеріальну поміч через Комітет оборони Моро-за політичним в'язням. Перевели збірку листу як дарунок для Наді Світличної.

Узяли участь у бенкеті 40-ліття Окружної Управи у Філядельфії; участь у Конвенції СУА, в нарадах референтур Оружної Управи. Були присутні на маніфестаціях: у Бавнд Бруку в 45-ліття голоду на Україні та 26 листопада в Нью-Йорку в обороні прав людини під советською місією.

Відділ співпрацює з місцевим відділом УККА, відділом ОЖ-ОЧСУ в

Алентавн і місцевою організацією церковного сестрицтва.

Ольга Цегельська
культ-освітня і пресова референтка

98 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

В 1978-му році членки Відділу почали працю надзвичайними зборами, що відбулися 15-січня. На цих зборах переглосовано і прийнято підвищення річної вкладки до суми порученої Головною Управою СУА. Також прийнято правильник Відділу, який оформила голова, на підставі статуту СУА.

В лютому дві членки Відділу увійшли до новообраної Округної Управи.

Відділ взяв участь у прогулянці до Українського Музею, що її влаштувала Округна Управа.

Навесні ми влаштували "Членський чайок" в домі заступниці голови, а в травні відбули загальні збори Відділу, на яких вдруге обрано головою Таню Дяків-Онїл.

Під час 40-літнього ювілею Округної Управи Відділ був господарем малярської виставки трьох мисткинь. В грудні ми успішно відсвяткували 10-ліття нашого Відділу. На бенкеті голова заповіла перехід Відділу з рядів "молодечих" до рядів "зрілих" Відділів СУА.

Культурно-освітня референтка завжди старалася придбати прелегентів з цікавими доповідями на місячні сходи. Ми провадили кампанію висилки листів до політичних в'язнів і не занедбали сиріт — дітей в нашій Окрузі. Виховна референтка взяла дітей зі сиротинця на Halloween "Trick or Treat" і на вечерю, а в день св. Миколая Відділ підготував різдвяну програму для дітей і старших у міській бібліотеці "N. E. Regional" у Філядельфії, на яку прийшли і діти зі сиротинця. Успішна праця Відділу не проявляється тільки назовні. Є ще підставова внутрішня праця Відділу, — заохотити членство до участі в програмі праці Відділу і СУА та придбати членок.

В 1978-му році ми старалися розбудувати кріпкі підвалини, на яких постараємося надалі вести успішну працю.

Таня Дяків-Онїл
голова

115-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БАЛТІМОР, МД.

(За час від 13-го лютого, 1977 р. до кінця 1978 р.)

Протягом двох літ відбулося 7 звичайних сходи, 10 засідань управи та одні загальні збори.

Перша точка в діловому році, це вечір печива в березні 1977 р. Я. Ласійчук демонструвала печення торта. Членки обмінювалися вмінням з ділянки українського печива.

В червні і липні 1977 р. відбулося засідання управи і ширші сходи, щоб точніше запланувати діяльність Відділу.

23 квітня 1977 р. прибув до нас д-р Р. Улянович з доповіддю "Наукові досліди над затокою Чесапек" Доповідь була ілюстрована прозірками.

Під час літньої перерви управа та членки приготувалися до дводенного українського фестивалю, що відбувся в Норкінс Плаза 27 і 28 серпня 1977 р. Ця загально-українська громадська імпреза дала нам нагоду виставити українську кераміку, писанки, вишивки і українські страви. Також відбулася мистецька програма — виступи хорів, танки тощо.

В листопаді 1977 р. членки запланували дитячу маскарладу. Дохід з цього веселого пополудня призначений на ФКУ — Гарвард.

Приємно було зустрітися в товариській атмосфері в домі членки М. Стит (грудень 1977 р.), яка показувала прозірки й оповідала про свою подорож на Україну.

Новорічну зустріч 31 грудня 1977 р. відсвятковано спільно з 59-им Відділом в приміщенні нового українського ресторану.

Загальні збори Відділу відбулися 5 березня 1978 р.

Навесні 78 р. 115-ий Відділ улаштував цікавий вечір для українського громадянства, а саме д-р Білінський виголосив доповідь "Українська відповідь на Голокост". Під час літньої перерви членки (як і в минулому році) приготувалися на дво-денний український фестиваль, що відбувся на кінець серпня 1978 р.

При кінці грудня 1978 р. членки та чоловіки гарно перевели (в домі

членки І. Траски) спільну вечеру в веселій різдвяній атмосфері.

На закінчення хочу відмітити жертвенність та працюовитість голів Відділу (Л. Книш 1977 р. — 1978 р., Т. Хархаліс, 1978 р. — 1979 р.2 і всіх членів управи, які не жаліють часу, щоб по своїй змозі причинитися до виконання громадського діла на терені Балтімор.

Оксана Чорна
пресова референтка

Відділи поза Округами

3-Й ВІДДІЛ СУА, ФІНІКС, — АРІЗОНА

В діловому році праця Відділу проходила в таких ділянках: голова і членки взяли участь у бенкеті Поневолених Народів, у бенкеті православної парафії з нагоди приїзду архієпископа Константина, у святі Героїв, у посвяченні прапора 45-го Відділу ОЧСУ, у бенкеті з нагоди відзначення 22-го Січня. Відділ був учасником українського фестивалю в домі родини Олексинів. Влаштовано великодній і різдвяний базари, які притягають не тільки українську громаду, але й численних чужинців, що подивляють українське мистецтво та дають моральну й матеріальну підтримку. Відзначено роковини великого голоду в Україні, влаштовано вишивані вечери і День Матері. Звіт, ілюстрований прозірками з 18-ої Конвенції СУА, склала делегатка Аня Дидик. Влаштовано прийняття в домі подружжя Агашуків для делегаток 87-ої Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клюбів, на якому були присутні визначні представниці різних країн світу, між ними й українки, а саме: від СФУЖО Любослава Шандра, від СУА Христина Навроцька, від УЗХ Наталія Іванів. Гостинне прийняття і ввічливість членок 3-го Відділу з'єднали нам прихильність гостей. Під час згаданої Конвенції відбулася влаштована 3-ім Відділом виставка українського народного мистецтва і книги. Виставка була влаштована у залі засідань міжнародних делегаток, дижурували членки 3-го Відділу.

Відбувся Андріївський вечір. У програму включено традиційні Андріївські звичаї. Численні присутні розважалися до пізньої ночі.

НАШЕ ЖИТТЯ, КВІТЕНЬ 1979

Відділ інформує чужинців про культуру українського народу на місцевій телевізійній станції, зокрема демонструє писання писанок, яке вміло показує Христина Бойко. Переведено коляду, яка навіть у соняшній Арізоні уприємлила нам Різдво Христове.

Відділ сповняє зобов'язання супроти Централі. Оплачує стипендію в Бразилії, допомагає хворим на терені Фініксу. У звітному часі вислано 100 дол. на Український Музей і 100 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Господарська референтура вив'язується дуже задовільно, бо допомагають їй майже всі членки.

До Відділу записалися такі нові членки: Таня Жукевич, Анна Чопко, Євгенія Чопівська, Тамара Бурда, Ірина Комарницька, Надія Мк Коннол, Ольга Масна, Катерина Хичій, Люба Зелена, Ольга Сливка, Текля Філь, Марія Савицька. Разом 12 осіб.

Ольга Сливка
пресова референтка

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

ОКРУЖНА УПРАВА НЬЮ ЙОРК

Рік 1978 був працьовитим роком для Окружної Управи Нью Йорку. У цьому році відбулися на нашому терені три важливі почини: XVIII Конвенція СУА, Сесія СФУЖО на передодні Світового Конгресу Вільних Українців і Конгрес СКВУ. Наша Округа взяла активну участь у тих подіях.

Праця у Відділах проходила безперебійно — поруч звичайних відділових зайнят майже кожний з наших Відділів може почванитися цілою низкою імпрез влаштовуваних не тільки для Відділу, але й для ширшого громадянства, про що звітують Відділи у своїх хроніках.

Заходами Окружної Управи відбулися дві спільні імпреди усіх Відділів: День Союзанки у серпні і Веселий Вечір у грудні. Слід відмітити одне зайняття — а саме гутірку на організаційні теми, яку провів 1 Відділ. Хоча годі зарахувати її до "імпред", то все ж таки 1 Відділ був єдиним Відділом, який старався інформувати своїх членок про організаційні питання СУА.

Український Музей є центром уваги Відділів. На 12 активних Відділів 11 Відділів є членами Музею, а 5 Відділів стало меценатами. Відділи радо допомагають у праці в Музеї.

З культурної діяльності Окружної Управи слід відмітити Гурток Книголюбів, який проіснував 13 літ. Гурток нараховує 17 членок з різних Відділів і споза СУА. Членки платять 2.00 дол. річно вкладки. Збираються вони раз у місяць і продискотують прочитані українські книжки. Членки гуртка закупили для себе українських книжок на 225 дол. Цього року окрему увагу звернули на читання творів М. Хвильового і Т. Осьмачки. Гурток склав 25 дол. на Пресовий Фонд НЖ і 25 дол. на видання листів С. Петлюри.

"Наше Життя" повинно бути настільною літературою в хаті кожної союзанки. На жаль предплачує цей корисний журнал тільки 70% нашого членства. На пресовий Фонд Відділи склали 986 дол., а на Запасний Фонд 1147.33 дол. Це не виглядає нам... забагато!

Суспільна Опіка звітує, що вплачено на різні грошові допомоги 5.378 дол. Відділи ведуть широку пропаганду для стипендійної акції, шукаючи спонзорів для наших студентів у Бразилії і Європі.

Праця Окружної Управи, це координація праці Відділів, утримування контакту з Відділами та допомога Відділам у їхній праці. Кожна референтка в Управі допомагала Відділам у специфічній ділянці. Голова Окружної Управи і її заступниці відвідували Відділи. За минулу каденцію відвідано Відділи: 1, 71, 104, 105, 35, 64, 71, 72, і 83.

Були це відвідини з нагоди загальних зборів, святкувань або просто і гостина, на яку запрошували Відділи. Теж треба згадати, що впродовж останніх 10 років зліквідовано 5 Відділів тому, що членство тих заслужених Відділів уже не могло подолати фізичним, а також і частинно фінансовим вимогам. Хоча їх числа перебирають новостворені Відділи то все ж таки вони не можуть перебрати тих традицій "старих" Відділів, серед яких були Відділи — засновники СУА. Куди краще поступили Відділи 1, 21 і 35, які поповнюють Відділ молодшими, а то і зовсім молодими членами. Такі Відділи мають запевнений молодий провід, а сеньйорки мають запевнену поміч у їхній праці.

Окружна Управа Нью Йорку відбула 10 засідань. Головна Управа СУА відбула 2 засідання з позамісцевими референтками чи головами Округ — наша Округа була господарем цих двох зустрічей та покрила кошти прохарчування. Слід згадати також, що Округа Нью Йорку брала численну участь у загальногромадських імпрезах: маніфестації в рамках СКВУ, 45 річниці голоду (у Бавнд Бруку). Наші членки брали участь у голодівці під Об'єднаними Націями. Ми рівнож вислали численні телеграми до президента Картера в обороні політичних в'язнів і в обороні української родини в Україні.

На закінчення звіту слід підкреслити, що членки віднесли з признанням до уступаючої голови О. Кіршак, яка була рушійним мотором діяльності Управи, не обмежуючи при тому ініціативи Відділів, чи референток. Шире їй спасибі!

Олена С. Процюк

1-ИЙ ВІДДІЛ СУА Н. Й.

Протягом 1978 року відбуто 8 ширших сходин; також відбуто 2 засідання управи.

Відділ начисляє 74 членки.

Праця Відділу проходила під знаком приготувань до 18 Конвенції СУА, на яку 3 членки Відділу були делегатками, а голова Леся Гой, очолювала реєстраційну комісію. Відділ сповнив всі зобов'язання до Централі, за що одержав друге відзначення. На 18-ій Конвенції СУА, Відділ став одним із перших меценатів Українського Музею та вплатив 1000 дол. Інші грошові зобов'язання: за поміщення історії Відділу у конвенційній книзі 400 дол., на Запасний Фонд НЖ 500 дол., на Пресовий Фонд НЖ 135 дол. Відділ є добродієм Українського Вільного Університету в Мюнхені та вплатив 500 дол. На прозорки обрядового печива і писанок для "Музею Хліба" в Ульмі, Німеччина вплачено 135 дол. На політичних в'язнів 100 дол. З каси Відділу уфундовано 5 членкам участь у Конвенційному бенкеті. Суспільна опіка, референтки Галя Дармограй та Іванна Мачай, відвідували хворих вдома і в шпиталі. Вислано пакуночки до старечого дому (хворим членкам), 8 пакунків до Бразилії і 2 до Європи. Уділено стипендію студентіві школи св. Юра 100 дол. і студентіві коледжу через Окружну Управу 100 дол. Для студентки в Бразилії призначено 200

1-ий Відділ. США. Зліва почесна членка К. Папуга, заступниця голови — Л. Магун, новоіменована почесна членка Оля Сливка, п. Г Сливка; другий ряд: касирка С. Гуменюк, імпрезова референтка А. Серант

Промовляє Григорій Сливка, господарська референтка Е. Кріль, голова Відділу Леся Гой

дол. Джерелом здобуття фондів, був фестиваль парафії св. Юра на 7-ій вулиці, в якому Відділ брав участь. *Культурно освітня праця Відділу:* В січні відбувся Традиційний Святий Вечір. Референтка Лідія Магун відчитала реферат "Різдво у давнину і тепер", а виховні референтки М. Андрушків і Е. Вацик приготували різдвяну програму з дітьми. Членки щедро зложили гроші на коляду призначену на суспільну опіку. У березні на ширших сходинах відчитано реферат "Живий Шевченко" В травні відбулось прийняття для матерів. Культурно-освітня референтка відчитала власний вірш "Доля Української Матері на протязі століть." У жовтні Відділ прощав довголітню членку, Ольгу Сливку, яка виїхала на постійне перебування до Аризони. У листопаді відбувся вечір присвячений новим членкам. Голова Л. Гой сердечно привітала їх та вручила їм відзначки США. Культурно-освітня референтка відчитала доповідь "Обов'язки і моральне вдоволення нових членок Відділу" Під час ширших сходин господарська референтка Евдокія Кріль при допомозі членок гостила всіх перекусую. Членки Відділу чисельно взяли участь у "Дні Союзянки" а їх дочки були модельками у показі "Молодь у вишивці" Брала участь у "Слов'янському тижні" та у маніфестації улаштованій у рамках СКВУ.

Михайлина Баран
пресова референтка

ПРОЩАННЯ ЧЛЕНКИ 1-ГО ВІДДІЛУ США В НЬЮ-ЙОРКУ

8 жовтня 1978 р. у 1-му Відділі США, після ширших сходин відбувся прощальний вечір довголітньої активної членки Відділу Ольги Сливки, яку запрошено разом з її чоловіком. Вони обидвоє відїздили до далекої Аризони.

Голова Леся Гой попросила О. Сливку зайняти почесне місце, прикріпила їй корсаж з червоних рож та покликала заступницю голови Лиду Магун до слова, яка коротко накреслила 21-літній шлях відданої праці Ольги Сливки в Відділі.

Ольга Сливка вступила до Відділу 1957 р. Розуміючи потреби Відділу, а зокрема нашої молоді, глибоко цінила українську культуру і традицію. Започаткувала і проводила "Андріївські вечори" з усіми віруваннями українського народу, про що писала Наталія Чапленко у "Нашому Житті" п. з. "Три покоління"

В управі Відділу займала пости організаційної та культурно-освітньої референтки, 3 роки була заступницею голови, від 1970-72 — головою і 6 років головою Контрольної Комісії.

За її головства відсвятковано 50-ліття Відділу та видано докладно опрацьовану "Історію 1-го Відділу", упорядковано архів Відділу і річники "Нашого Життя" від початків його існування аж по сьогодні.

Писала гуморески, які відчитувано при різних нагодах та поміщувано в пресі. Тому що добре визнавалася на стилях і мотивах вишивки, її запрошували до журі на Вишиваних вечернях, а і сама отримала кілька разів нагороди за стилеву вишивку, пристосовану до модерної сукні. Брала участь у конвенціях США як делегатка Відділу.

В 1969 р. зорганізувала молодечий 104-ий Відділ, який є активний по сьогодні.

Панство Сливки були дуже жертвенні на потреби Відділу в різній формі, тому зачисляються до добродіїв-меценатів 1-го Відділу. Ольга Сливка, як заступниця голови Окружної Управи, очолювала господарський комітет з нагоди посвячення Українського Музею в Нью-Йорку. Також була головою Контрольної Комісії Окружної Управи аж до свого виїзду.

Тому управа 1-го Відділу та всі членки склали Дорогій Олі сердечну подяку за її невтомну працю для Відділу та вірять, що вона й далі буде з ними в контактї.

За многосторонню та віддану працю для Відділу впродовж 21 років — це майже чверть століття — Відділ надав їй Почесне членство Відділу та бажав многих літ!

Голова Л. Гой з глибоким зворушенням прощала її від себе і Відділу та вручила грамоту, номінуючи Почесною членкою 1-го Відділу.

Це був зворушливий момент для членства і п-ва Сливків, які зі сльозами зложили подяку за влаштоване прийняття, та обіцяли надалі працювати для української громади, де б вони не були. Оля Сливка обіцяла залишитися членкою 1-го Відділу та з тієї нагоди вручила 100 дол. на потреби Відділу. Опісля наспіли ще особисті побажання від членів управи та членок Відділу. Катруся Папуга, почесна членка 1-го Відділу з чоловіком Володимиром, щоб розвеселити прощальну атмосферу, принесли кавуна у формі кошика, наповненого овочами, що викликало веселий настрій.

При святково накритих столах членки ще довго гуторили та забавлялися при смачній перекусці, яку приготували господарська референтка Євдокія Криль та імпрезова референтка Анна Серант при допомозі членок.

Михайлина Баран
пресова референтка

3 нагоди прощання п-во Сливки склали 100 дол. на потреби Відділу, а Відділ додав 400 дол. і разом 500 дол. жертвував на Запасний Фонд "Нашого Життя"

35 ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК

(Діяльність за 1978 рік)

У звітному році відбулися 3 засідання управи та 6 ширших сходів, на яких намічено план діяльності. Відділ має тепер 26 членок, з яких більшість бере активну участь у діяльності та імпрезах Відділу.

1 січня 1978 р. Відділ взяв участь у новорічній зустрічі разом з місцевими відділами УККА, ОЧСУ й інших організацій. Прибуток призначено на Т-во "За Патріархальний Устрій УПКЦ"

15 січня відбулися річні загальні збори Відділу та перевибрано управу на чергову каденцію.

Того ж дня на Окружний З'їзд, делегатками від Відділу були А. Опарик і П. Юркевич, яка також помагала під час прийняття для делегаток.

На сходинах 26 лютого схвалено бути дальше членом Українського Музею та вплачено членську вкладку 100 дол.

12 березня влаштовано продаж печива, з чого був прибуток до каси Відділу 142 дол.

В тому ж місяці П. Глуха й А. Кокольська відвідали хвору членку Олену Балюк. Відтак з приводу 90-ліття

уродин членки П. Малко, зложили привітання ювілатці, членки управи А. Опарик й А. Кокольська.

2 квітня Відділ влаштував традиційне свячене, на якому була присутня голова Окружної Управи Олександра Кіршак. Також прибула до нас Любов Волинець, заступниця голови СУА, яка з рамени Українського Музею висвітлила дуже гарний фільм про писанки та святочне печиво, з дуже інтересною доповіддю про культурні традиції українського народу. В програмі брали теж участь наймолодші учні школи українознавства, що вивели гагілки та юні бандуристи, що відограли українські народні пісні. Ту частину програми приготувала Ірина Гарматій. Імпреза дала 471 дол. прибутку, з чого на Український Музей, на "Церкву в Потребі" та місцеву школу українознавства призначено по 25 дол.

16 квітня на загальних зборах місцевого відділу УККА була делегаткою Анна Опарик.

12 травня референтка суспільної опіки М. Безуб'як вислала 5 пачок з одніям до Бразилії, у виготовленні пачок допомагала їй А. Опарик.

У травні відвідано хворих членок: Анну Велканович, (П. Бабська й А. Кокольська) та П. Трипалюк (Н. Квасній і П. Новосак) складаючи їм побажання скорого повороту до здоров'я та скромний дарунок.

На 18 конвенції СУА 27-28-29 травня наш Відділ репрезентувала голова П. Юркевич, якій вручено для Відділу грамоту признання за успішну діяльність.

4 червня Відділ відзначив 25-ліття подружжя Танаса й Анни Опариків та 75-ліття з дня народження пані Поточняк, при чому ювілятам зложено сердечні побажання і вручено дарунки.

20 серпня у "Дні Союзянки" на Союзівці взяли участь від Відділу пп. Юркевич, Бабська, Опарик, Третяк, Ходоба і Безуб'як. Розпродажем квитків зайнялась П. Юркевич.

В річних зборах голів Окружних Управ, що відбулися 14 жовтня Відділ репрезентувала голова П. Юркевич, яка теж помагала у підготовці господарської частини.

22 жовтня у день жалоби з приводу 45-річчя голоду в Україні, членки Відділу зорганізовано брали участь у жалобних святкуваннях у Бавнд Бруку.

Голова відділу П. Юркевич пере-

вела збірку на фонд Надії Світличної, яка принесла 170 дол.

З каси Відділу виплачено 30 дол. на допомогу для школи молодих бандуристів під керуванням о. Кіндзеравого.

5 листопада Відділ попросив довголітню членку Марію Сироту, яка виїхала з Озон Парку на постійне перебування до доньки в Антлянта Джорджія.

Того ж дня після полудня влаштовано традиційну товариську зустріч т. зв. "Банко-парті" що принесло 300 дол. прибутку.

26 листопада влаштовано збірку на Ялинку для сиріт в Європі та Півд. Америці, що принесло 122 дол. прибутку

8 листопада упокоїлася в Бозі довголітня активна членка Відділу бл. п. Олена Гайдамах. Управа й членство Відділу взяли участь у заупокійних Богослуженнях в похоронному заведенні та в церкві.

Відділ є членом УККА вплачує щорічно 25 дол. вкладку

Анна Опарик
пресова референта

64-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н. Й.

(за час від квітня до грудня 1978 р.)

У продовженні весняного сезону у 64-му Відділі відбулася "Зустріч з нашими приятелями у американських довідниках "Who is who" а саме з Володимиром Барагурою, Ізою Боярською, Юрієм Костевим і Ольгою Кузьмович. Усі вони розповідали, як і за що попали у довідник, а Ольга Кузьмович пояснила повстання довідників і кого поміщують у них. Широку статтю про цей і попередній вечір Романа Савицького написала до Свободи пресова референтка.

У травні Відділ брав участь в Українському Фестивалі в Нью-Йорку, організованому церквою св. Юра, як також влаштував Свячене, на якому членка Відділу Любов Волинець дала розповідь про мотиви писанок, ілюструючи її чудовими прозірками.

У вересні відбувся вечір п. н. "Мойй Мамі", присвячений пам'яті Ірени Домбчевської, відомої громадської та кооперативної діячки, про яку спомин, доповнений кількома оповіданнями

пера Покійної, розказала дочка — Христя Навроцька.

У жовтні почесна голова Відділу Іванна Рожанковська поділилася вражіннями зі своєї подорожі до Норвегії, Австрії і Швейцарії, яку відбула з рамени СУА. Про ці дві доповіді появилася стаття Марії Даниш у "Свободі"

В листопаді проф. д-р Володимир Янів захопив присутніх своєю доповіддю на тему "Нескорений Дух Українських Жінок", ілюстрований прозірками з альбому "Нездоланий Дух" Доповідач проаналізував повні туги, але і надії поезії, в яких проявляється контраст мужності і ніжності. Як також говорив про повні символи вишивки, які виконані в обставинах, де треба було творити голку і нитку, а тоді вишивку.

У грудні Відділ взяв участь у т. зв. "Слов'янських днях" у школі св. Юра.

Для дитячого конкурсу "Хто ми і чий ми діти" виховна референтка придбала 48 малюнків і 5 письмових праць дітей з Нью Йорку, що було зв'язане з започаткуванням Року Дитини на XVIII Конвенції. Завдяки імпрезовій референтурі, яка влаштовує щорічно великодній і різдв'яний базари Відділ здобув фонди, які уможливили йому жертвувати на завершення Запасного Фонду Нашого Життя 397 дол. і на покриття коштів видання бюлетеня Українського Музею 200. дол. Як також закупити два комплекти прозірок обрядового печива і писанок для висилки до Музею Людини в Парижі.

Організаційна референтура здобула 7 нових членок і 12 членів Українського Музею.

У підготуванні XVIII Конвенції, як членки Конвенційного Комітету брали участь голова і 3 членки Відділу. На Конвенції Відділ був заступлений 4 делегатками і головою, якій вручено грамоту 1-го Відзначення, що його Відділ одержав за широко розгорнену працю для нашої організації. На конвенційному бенкеті голова СУА вручила голові Відділу грамоту мецената Українського Музею, якому Відділ усе старається допомогти так фінансово, як і кожночасною працею своїх членок, з яких кілька входить до Управи Українського Музею.

Христя Навроцька
пресова референтка

71-ий Відділ СУА у своє 20-ліття

Br. 71 during their 20th anniversary.

71-ИЙ ВІДДІЛ СУА — ДЖЕРЗІ СІТІ, НЬЮ ДЖЕРЗІ

(березень — грудень 1978)

У звіттовому часі відбулося 5 сходин — 4 ширших і 1 Управи. Відділ начисляє 51 членок.

Передвеликодній базар, який Відділ улаштовує щороку в Квітну неділю, пройшов з успіхом.

19 березня хор нашого Відділу брав участь у Шевченківській академії в місцевій громаді. У квітні ширші сходини були присвячені Олені Кульчицькій — програму підготувала культурно-освітня імпрезова референтка — Е. Рубчак.

13 травня відбулося Ювілейне свято з нагоди 20-ліття існування нашого Відділу. На це свято прибула голова Окружної Управи А. Кіршак, репрезентантки Відділів СУА та представники громадських організацій і установ з Нью Джерзі. Голова Відділу Г. Білик відкрила святочні сходини, вітала гостей та вручила почесні грамоти заслуженим довголітнім членкам Відділу — О. Княжинській, Д. Яременко, Ю. Демченко, К. Салюк і А. Карій. Також Г. Білик припала честь і приємність прийняти з рук А. Кіршак грамоту й признання за віддану працю у Відділі. Відділ не забув і про тих членок, що відійшли від нього назавжди та вшанував їх пам'ять хвилиною мовчанкою.

У багатій програмі врочистости Е. Рубчак, культурно-освітня і імпрезова референтка, відчитала цікаво виго-

товлений звіт за 20-літню працю Відділу. Вона також брала участь у мистецьких точках програми, на яку складалася деклямація (Е. Рубчак) виступ хору Відділу під проводом інж. Д. Олійника, якому голова хору Н. Ковбаснюк вручила подарунок на знак вдячності за його працю. Хорові супроводив на фортепіані В. Шевчук. По закінченні мистецької програми відбулася забава при звуках оркестри "Темпо"

27 травня хор Відділу відкрив гімном СУА 18-ту Конвенцію, яка відбулася в Нью-Йорку Г. Білик і К. Коць брали участь у Конвенції. Е. Рубчак працювала в Комісії постанов, а під час Конвенції при реєстрації.

У жовтні хор виступав на бенкеті з нагоди святкувань 60-ліття існування Українського Народного Дому в Джерзі Сіті, Нью Джерзі.

5 листопада Відділ улаштовав Академію, відзначаючи 60-ті роковини Листопадового Чину. Хор виконав в цілості програму, а Е. Рубчак рецитувала вірш О. Вільшини "Листопад". Святочну доповідь виголосив д-р А. Лозинський.

11 листопада відбулася традиційна забава Відділу. Королевою забави вибрано д-р І. Матейко.

Під час цілого року хор співав на п'ятьох вінчаннях. Відділ утримує стипендистку в Бразилії, вислав 8 посилок до сиротинця в Бразилії, продовжує допомагати бабусі у Франції.

НАШЕ ЖИТТЯ, КВІТЕНЬ 1979

Відділ вирівняв свої зобов'язання до Централі, Музею і Окружної Управи.

Вітаємо нових членок: Ю. Іваник, Л. Пришляк і М. Ситник.

Катерина Коць
пресова референтка

ПРОДОВЖЕННЯ ХРОНІКИ У НАСТУПНОМУ ЧИСЛІ

Посмертні згадки

Сл. п. Лідія Залуцька

29-ий Відділ СУА з глибоким жалем повідомляє членство СУА про свою першу втрату — бл. п. **Лідію Залуцьку**, яка після довгої й важкої недуги відійшла у вічність в неділю, 24 грудня 1978 р.

Покійна належала до Відділу майже від початку його заснування і впродовж кількох років була активною членкою. Через родинні обов'язки діяльність потім припинилася. Хоч і мріяла знову працювати у Відділі, але перешкодила їй у тому невеличкова недуга, яку Покійна поборювала просто по-геройськи.

Покійна походила з відомого роду Залізників. Батько інж. Г Залізник (родом з Криму) був старшиною військ УНР а мати була активною

союзанкою. Знову ж її стрийна О. Залізник була головою СФУЖО та визначною громадською діячкою.

Покійна Л. Залуцька була вихована в патріотичному й релігійному дусі. Народилася вона у Празі 13 листопада 1924 р. Середню освіту здобула у Станиславові, а в Мюнхені (Німеччина) закінчила фармацію. Опісля виїхала до Тунісу, звідкіля 1952 р. прибула до Чикаго, де в 1953 р. одружилася з д-ром Р Залуцьким.

Працювала в лабораторії мікробіології. Однак знання Покійної не обмежувалося до її фаху, про що свідчило її велике зацікавлення літературою та мистецтвом. Її надзвичайна інтелігентність, скромність і лагідність вдачі завжди будили в нас тепле відношення до неї.

З найближчих Покійна залишила мужа Романа, сина Павла доньку Марту.

Нехай пам'ять про неї назавжди збережеться поміж нами.

Управа 29-го Відділу СУА

13-ий Відділ СУА ім. Уляни Кравченко в Честері, Па. ділиться сумною вісткою, що дня 12 грудня 1978 р. відійшла на вічний спочинок його довголітня членка **бл. п. Леонтини Мінчак**.

Покійна народилася дня 15 квітня 1913 року в родині Анни і Миколи Венцовських в Дрогобичі. Освіту здобула в рідному місті. Там також закінчила учительський семінар. В 1934 р. одружилася з Є. Мінчаком. Супружжя мало 3 дітей. Разом з мужем учительвала в Горуцку, а опісля в Болехівцях, Дрогобицького повіту. Друга світова війна примусила родину Мінчаків покинути рідні сторони. — Перебувши невігоди примусової подорожі — родина Мінчаків осіла спершу в Австрії — Зальцбург, а звідти переїхала до США і замешкала в Честері Па. Покійна відразу включилася в ряди членок СУА, де активно працювала в Управі Відділу, як секретарка, касирка та останньо як голова суспільної опіки. Декілька років була вчителькою в Школі Українознавства.

Покійна Леонтини була також активною членкою Т-ва "За Патріярхат" і займала пост секретарки Т-ва. По втраті мужа почала занепадати на здоров'ю. Розради шукала в дитей, внуків та в суспільній праці. Але

сл. п. Леонтини Мінчак

недуга не дозволила їй докінчити ще багато намічених плянів. В холодний грудневий день діти, членки та численна громада відпровали бл. п. Леонтину в останню путь. Під час похоронів Управа Відділу перевела збірку на Запасний Фонд журналу "Наше Життя", яка дала суму 209 дол. Членки приготували поминки. Зворушливе прощальне слово над домовиною виголосила голова Відділу Емілія Павлюк. 13-ий Відділ утратив активну членку, всіми люблену і шановану п. Льоню, примірну громадянку, а діти втратили віддану маму.

Спи Дорога Посестро. Пам'ять про Тебе буде завжди у наших серцях.

Управа 13-го Відділу СУА в Честері, Па.

На запасний фонд журналу "Наше Життя" у пам'ять бл. п. **Леонтини Мінчак** зложили:

по 10 дол.: Мирослава Бойко, Олена Горбова, Дарія Зелик, Мирослава Зубаль, Марія Карман, Лідія Кий, Евфрозина Лесик, Софія Мельник, Роман і Гльорія Мінчак, Катерина Молодовець, Емілія Павлюк.

по 5 дол.: Надія Баган, Анна Бугаєвська, Марія Венчак, Тамара Возьна, Лідія Грабова, Марія Клюка, Марія Кобаринка, Анна Купчик, Люба Лесик, Анна Мінчак, Катерина Петрик, Марія Радович, Тамара Рац, Ольга Рибаків, Ева Шупа, Марта Янчак.

по 4 дол.: Ірина Назаревич, Серафима Рондовська

по 3 дол.: Надія Кізюк, Родина Морено.

по 2 дол.: Софія Гордер, Ольга Бейба.

по 1 дол.: Юлія Филипс.

13 Відділ СУА, Честер Па.

ХРИСТОС ВОСРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

ЛУШПИННЯ КРАШАНКИ

МАРІЯ ЖИЖКА

Над маленьким хутором Грачівка на березі Калки сходило сонце і освітлювало усе навколо — дерева, кущі і річку. Дахи біленьких хат здавалося, облилися срібно-рожевою росою. Повільно несе річка Калка свою прозору воду, хлюпоче маленькими хвилями, ловить сяйво золотих променів і ховає під свої хвилі та й несе їх до Чорного моря. В очеретах та в квітучих вишневих садках заспівали на різні голоси ранні птахи, а з ближнього села Богоявленки чути радісні Великодні дзвони.

Прокинулись Петрусь і Наталка, швиденько одяглися, бо скоро батьки зі свяченою паскою придуть.

Тільки Петрусь хотів за ворота бігти батьків виглядати, а батьки у двері входять.

"Христос Воскрес, дорогенькі дітоньки!"

"Воістину Воскрес, тату і мамо!"

Похристосувалися, поснідали, розговорілися свяченою паскою, крашанками, ковбаскою, і мама дала їм по фарбованій крашанці. Діти мерщій побігли через садок до діда Олексія. Хата діда Олексія приваблювала дітей. Вона стояла на самому березі Калки і одним боком ніби заховалася в очерет, де дід Олексій тримав свій човник і ставив сітки на рибу та вершу на раки. І стільки там тепер на весні цікавих птахів, та стільки там маленьких каченяток. Вони табунцями за своєю мамою-качкою пливуть... Багато байок знає дід Олексій — їм і кінця немає...

Сьгодні Великдень, дідусь сидить на оспоні, чекає на своїх онучат. А вони з-за рогу хати... тільки

пурх... до нього — "Христос Воскрес!" — гукають до дідуса. Похристосувався дідусь з онучатами і подарував по дуже гарній крашанці — Наталці жовтеньку, а Петрусеві блакитну. Та трапилось лихо — Петрусь упустив свою крашанку... вона розбилася — не тільки розбилася, а просто розтрощилася на кусники. Не схотів Петрусь їх підняти з землі, але дідусь йому каже: "Не можна на Великдень розбиту крашанку на землі лишати, так само і лушпиння зі свяченої крашанки, бо з лушпиння може скористати нечиста сила. Колись тут було багато різної нечистої сили в очеретах, були навіть відьми..."

Лушпиння не треба лишати на землі... інакше, коли стихнуть церковні дзвони — прийде відьма... забере їх і зужие для своїх лукавих справ... Зробить човник... попливе по річці і буде шкоду робити... каченяток маленьких ловити, буде рибу лякати та й сіті іншим разом порозриває... Тому, коли розбив чи з'їв крашанку, лушпиння треба покласти до кишені, занести додому, або розтерти й загорнути землею чи порохом — сховати від відьми... А щоб ще краще забезпечитись від відьми, треба на другий день побігти до річки й, повернувшись спиною до неї, кинуть камінчик... Тоді відьма далеко не запливе в її човнах із лушпиння, розіб'ється, і лихо мине нашу хату"

Петрусь уважно слухав, як дідусь розказував і тихенько бити крашанку підібрав, прикопав, ще й ніжками притоптав.

За те йому дідусь іншу, ще кращу — не крашанку, а писанку подарував.

ЛІСОВА МОДА

КАЗКА

Закортіло якось Лисиці курчат. Підкралася вночі під курник, встромила в щілину папу — аж тут Бровко хап її за хвоста... І обірвав.

Безхвоста Лисиця прибігла в ліс і журиться: "Як же мені тепер між звірями показатися — засміють. Треба щось вигадати.."

І вигадала. Причепурилась, ніс догори, лапи за спину — і просто на галявину.

Перший стрів її Їжак. Угледів, що Лисиця без хвоста і почав реготати.

— Куди ти його поділа? — питає, а сам аж за живіт береться..

— Чого смієшся? гордо відказала Лисиця, — я сама обрізала... Ти, що, не знаєш — тепер мода така...

І пішла поважно далі.

Задумався Їжак.

"Мода? Може, й мода, Лисиця скрізь буває, їй краще знати. Якщо це мода, то не погана, — подумав Їжак, оглядаючи свій хвіст, — мені подобається" Побіг похвалитися новою дружині. Їжачиха аж лапками сплеснула від радості така мода і їй припала до смаку. Пригладила колючки, мерщій поклала діточок спати, а сама вийшла на вулицю похвалитися перед звірями новою.

Побачила Їжачиха Сороку, розказала їй про нову моду. Сорока не втерпіла, рознесла новину по лісі. Звірі, як вчули про це, давай і собі один за одним обрізувати довгі хвости. Хто цього не робив, з того сміялися і виганяли з гурту, ба, навіть з лісу.

Долинула ця чутка і до Зайця.

Нарешті мода змилосердилася надо мною, нещасним, — тішився Заяць, — не будуть більше мене куцохвостим обзивати.

Веселий і щасливий вибіг на галявинну, аж зирк — іде Лисиця, та така пихата, мовби королева. А за нею так само чванькувато — все лісове товариство безхвосте й дуже кумедне.

Доки світ світом, а ліс лісом — такого дива Заяць ще не бачив. І як зарегочеться, аж луна ген-ген покотилася...

— От маєш! Не лише я, а весь ліс куцим став. Ха-ха-ха!.. Ще вчора сміялися з мене, проходу не давали. А нині...

Рис. Мируня Туркевич

Та звірі не зважали на Зайця — кожен тішився собою.

"Яке щастя — мода!" — подумав Заяць і вийшов на галявину, вперше у житті не соромлячись свого куцого хвоста...

Лисиця позирала на зграю куцохвостих і нишком сміялася:

— І як би ото я викрутилася, якби не було на світі моди?..

Світанок. Лютий 1979 р.

ПТАШЕЧКА

Івасик пташечку зловив,
Щасливий вбіг у хату:
— Який же гарний, ах, який,
Дивись, дивися, тату!

А батько глянув у кулак,
Покивав головою:
— А що було би, якби так
Зробив хто із тобою?

Життя на волі для усіх
Над все дорожче, сину!
Івасик вибіг на поріг
І випустив пташину.

Богдан Лепкий

бл. п. Стефанія Луків

Дня 7 лютого 1979 р. відійшла у Вічність **св. п. Стефанія Луків** членка 28 Відділу СУА в Ньюарку, проживши 55 років.

Перед нею стелився ще довгий, та щасливий життєвий шлях, але тяжка недуга, а опісля невмолима смерть забрала її із рядів наших активних членок. За життя вона була повна енергії, все доброї думки, щедра і радо несла поміч потребуєчим тут і поза межами Америки. Вона була одною із тих членок, що ніколи не відмовлялися від праці для Відділу, чи добра громади. Як організаційна референтка, чи в рефераті суспільної опіки совісно виконувала свої обов'язки. Вона втішала повагою і любов'ю, а доказом цього — море квітів і вінків біля її домовини в похоронному заведенні. Від нашого Відділу попрощала Покійну теперішня голова Омелія Цяпка, а на поминках теплим словом згадала про неї бувша голова Ольга Муссаковська.

В похоронних відправах взяла участь численна громада. Членки нашого Відділу гідно попрощали дорогу Союзянку і в морозний день 10-го лютого відправили її на місце вічного спочинку.

Наталія Загайкевич
пресова референтка

Замість квітів

В пам'ять **бл. п. Стефанії Луків**, дорожій нам союзянки, замість квітів жертвували на слідуючі цілі 730.00 дол.:

на 28-ий Відділ СУА — Михайло Оленяк 100.00 дол.

на Український Музей в Нью-Йорку 202 дол.:

по 25 дол. Надія Мандрусак, Народний Дім

по 20 дол. Михайло Оленяк

по 10 дол. Надія Бігун, Євген Грицай, Ірена Карпенко, Зюна Мартинець, Михайло і Анна Матіяш, Марія і Богдан Охоцькі, Осипа Попович, Наталія і Василь Савицькі, Оксана і Михайло Тарапацькі, Євгенія Харченко

по 5 дол. Ольга Грицак, Марія Гординська, Ольга Плакида, Люба Савойка, Анна Тиха

по 4 дол. Галя Матіяш

по 2 дол. Корнявка

по 1 дол. Н. Н.

на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 100.00 дол.:

по 10 дол. Ольга Бекесевич, Роза й Іван Боднар, Ольга Гнатик, Степан Гук, Ірена Кіндрачук, Ольга Муссаковська, Ірина Терлецька, Ольга Заремба

по 5 дол. Ольга Гаврилюк, Ольга Грицак, Євгенія Леськів, Євгенія Шпирка

на допомогу політв'язням через 28 Відділ СУА 328.00 дол.:

по 50 дол. Василь Гнатик

по 15 дол. Таїса Богданська

по 10 дол. Володимир Бойчук,

Анастасія Бохонок, М. Боярська, Лідія Гладка, Марія Дурбак, Наталія Єрега,

Наталія Загайкевич, Валя Калин-

Магмет, Наталія Кравчук, А. Мельник,

Лідія Мурашук і М. Онишкевич, Леся Назарук, Дмитро Нішот, Софія Олесницька, Ольга і Марія Плакида,

Надія Псуй, Марія Робак, Володимир Роговський, Петро і Ольга Семенюк,

Олександр Смаль, Осипа Яворська

по 5 дол. Люба Винарчук, С.

Воробець, Марія Гординська, Степан

Гук, Павлина Дереш, Володимир

Ковблянський, Роза Кратко, Михайло

Плешкан, Є Ратич, Наталія Шараневич

по 2 дол. М. Моссора

по 1 дол. М. Юркевич

Всім жертводавцям складаємо сердечну подяку

Управа 28-го Відділу СУА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність **бл. п. інж. Теодор Панасюк**, муж нашої довголітньої членки 11-го Відд. СУА Емілії Панасюк. Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття. В світлу пам'ять Покійного зложили на Запасний Фонд "Нашого Життя" 160.00 дол.

По 25.00 дол. 19 Відділ СУА в Трентоні, Марія Віршук, Стефанія Повалячек.

По 10.00 дол: Теодор і Віра Сендзік, Скремета, Оксана і Іван Микитин, Кіржецька, Богданна і Мирон Осадца, Надія і Роман Гулай, Марійка і Михайло Єлушок.

По 5.00 дол.: д-р Городиский, Ольга і Адам Джаман, С. Шилкевич, Дарія Самотулка, Люба і Володимир Мриглоцькі, Савула, Ольга Тритяк, Катря Ковшевич.

11 Відділ СУА — Трентон, Н. Дж.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Василя Федусів — Трай**, батька нашої членки Анни Кошикар, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо цією дорогою наші щирі співчуття.

57 Відділ СУА — Ютика

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Юлії Булавки** зложили 160.00 дол. на допомогу політичним в'язням:

По 20.00 дол.: О. і В. Матус,

По 10.00 дол.: О. Стельмах, Д. Хариш, О. і В. Корж, М. Хахарів, Л. Марковська, І. Д. Пісецькі, Л. Лемішка, Н. Зінкавич.

По 5.00 дол.: М. Сідляк, А. Полішук, М. Чичулин, С. Хай, В. Ганас, М. Котик, А. Мельник, С. і С. Михайлишин, А. і Л. Чорнодольські, В. Білокінь, А. Проценко, В. С. Татчин.

Управа 59-го Відділу СУА, Балтіmore, Мд.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослава Петровського**, батька нашої довголітньої голови Наталки Головинської, складаємо 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а пані Наталці висловлюємо наше шире співчуття.

Членки 65-го Відділу СУА

Нью Бронсвик, Нью Джерзі

Замість квітів на могилу дорогої членки 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі **бл. п. Йоанни Кейси** складають на Пресовий Фонд: **71 Відділ СУА — 10.00 дол, Олена Пайкось — 5.00 дол.**

На тризни бл. п. **Надії Когут** зложили 27.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Приятелі

Замість квітів на свіжу могилу нашої тети **бл. п. Стефанії з Барановських Стеткевич** та бл. п. **Софії з Кушнірів Клосової** складаємо 25.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя". Родинам покійних складаємо наші найглибші співчуття.

Стефа і Роман Цегельські

В пам'ять мами **бл. п. проф. Меланії Байлової** і в пам'ять **бабці бл. п. Софії Гаймбергер** складаю 22.00 дол. на дві передплати для "бабусі"

Ада Осінчук

Замість квітів на могилу **бл. п. Олени Бемко** 20.00 дол. на Виховний Фонд складає

Марія Козак

Замість квітів на могилу **бл. п. Івана Слонського**, мужа нашої членки, складають 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" — (10.00 дол. зложила Я. Гудзяк, по 5.00 дол. Возняк і Сенік).

членки 68 Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олени Чабан-Городиловської**, дружини нашого вуйка **бл. п. Михайла Городиловського**, адвоката зі Золочева, складаємо 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо глибоке співчуття.

Родина з **Федорчаків — Леонтина Галяженко, Стефанія Вірстюк, Ірена Малиновська, Маруся Зарицька з родинами**

В сумну шосту річницю моєї незабутньої сестри **бл. п. Юліяни Белей** складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

д-р Іван і Марія Жовніровичі

Замість квітів на свіжу могилу нашого дорогого батька і дідуся **бл. п. Василя Федусів** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Анна Кошикар-Федусів з родиною

Замість квітів на свіжу могилу в далекій Австралії **бл. п. Марійки з Бачинських-Донцової** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анна Гаркевич

Аллентаун, Па.

У першу болючу річницю 15-го березня 1979 р. дорогого мужа, батька і дідуся **бл. п. пастора Григорія Кузева**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ольга Кузів

Замість квітів на могилу незабутньої **бл. п. Ірини Шухевич**, яка відійшла у засвіти дня 17-го лютого 1979 р. на фонд "Церква в Потребі" складаємо 10.00 дол., а родинам висловлюємо щирі співчуття

Дарія і Юлія Темники з Торонто

У світлу пам'ять моєї тещі **бл. п. Анни Гивель**, у другу річницю її смерті, складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Марійка Гивель

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Луків**, на Запасний Фонд "Нашого Життя" складає 10.00 дол.

Марійка Гивель

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Костя Боднарука**, складаю 5.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" а братові Іванові і дружині Леонтині Боднарукам родині складаю щире співчуття

Леонтина Галяженко, Дітройт

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 1 і по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Cont. Your child — my child

show that over 50% of juvenile delinquents have divorced parents. Fortunately, the situation has not reached such proportions in our society.

But the breaking apart of a family must have some negative effect on the psyche of a child, regardless of ethnic background. Almost in confirmation, two scenes from our everyday community life come to mind — ordinary scenes, devoid of drama, but so very telling...

A ten-year-old girl with large, solemn eyes listens attentively to instructions explained by a "sestrychka" (Plast counsellor).

"Tell your mother to make the costume exactly the way I'm showing you." Tremulously, the child asks, "But what if I forget? I'm going to my father's today, and won't see my mother until tomorrow..."

The boy stands shifting his weight from foot to foot, unable to accept the explanation that it's simply too late for him to sign up for camp.

"There's no room left," says the counsellor. "Why didn't one of your parents sign you up before the deadline?"

"My mother said that it was my father's responsibility, and my he said it was hers because I'm still a minor and belong to her. And I didn't know when I was supposed to sign up..."

Would it not be fitting, in this Year of the Child, along with the celebrations and special events, to openly address this very real "children's problem?"

Translated from article of O-KA by O.S.

ПОДЯКА

Щира подяка п. Іванні Савицькій за надзвичайно цікавий репортаж з-над Чорного моря, який Вона не жаліла труду і коштів, так по мистецьки передала нашим членкам та гостям. З вдячністю складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 25.00 дол.

Управа 28-го Відділу СУА в Ньюарку

СПРОСТУВАННЯ ПОМИЛОК

У "Нашому Житті" за січень 1979 р. на ст. 12 у підписі під світлиною **групи "Верховинці"** не додано що, як загально відомо, ця група **існує при СУМ-і.**

Редакція

У "Нашому Житті" ч. 3 за березень на ст. 10 помилка у прізвищі авторки статті: **повинно бути ГАННА ШЕРЕЙ**, а не Ганна Ширей. То само трапилося у підписах до світлин.

Пані Ганусю Шерей просимо вибачити.

Редакція

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

*Писанки: 1. "Сорок Клинців" — Холмщина, 2. "Кошичок" — Закарпаття,
3. "Квітка" Центральна Галичина, 4. "Квітка" — Сокальщина*